

~ Àlex Blanco Guinot ~

~ Memorial biogràfic a cura de Josep Marc Laporta © 2018 ~

Tots els peus de pàgina i vídeos en aquest enllaç: <http://www.josepmarclaporta.com/axb-index.html>

- 1- Una passió des de ben endins ~ pàg. 2
- 2- Captivat per la música ~ pàg. 5
- 3- La constant recerca espiritual ~ pàg. 13
- 4- Amb totes les guitarres ~ pàg. 23
- 5- Embellint els somnis musicals dels altres ~ pàg. 33
- 6- Silencis cromàtics des d'un objectiu ~ pàg. 41
- 7- Els inseparables meus ~ pàg. 56
- 8- Una guitarra gairebé sola ~ pàg. 68

«Certes persones travessen el temps de la vida deixant una petjada inesborrable en la nostra memòria. Segurament són persones molt conscients de l'única oportunitat que ens regala la vida; l'oportunitat de poder estimar, d'aprendre, de donar i de construir quelcom millor en aquest món esbojarrat i poc sensat. Persones que han après a gaudir de la bellesa de les petites coses i a buscar constantment a través de la fe, de l'art i de la gent que l'acompanya pel seu camí, tot allò que ens apropa a un món també més etern i transcendental. Persones que es dediquen a sembrar petites llavors perdurables en el temps».

Delicadament, aquestes lluminoses paraules ens obren de bat a bat una finestra a la vida. A una vida farcida de sons i ressons, de músiques i silencis, d'acords i harmonies, de blancs i colors, d'amors i passions. Són les paraules de la Mercè,¹ la companya de vida de l'Àlex,² sol·lícitament escrites per encapçalar aquest memorial. Les petjades a què al·ludeix, les de l'Àlex, són empremtes que ressonen i ressonaran impertorbablement en molts cors. I al compàs de les seves passes, les nostres memòries també deixaran constància de molta i sonora vida.

¹ Mercè Blanes Adelantado (Barcelona, 1 de maig de 1964).

² Àlex Blanco Guinot (Barcelona, 19 de desembre de 1957–Montornès del Vallès, 11 de desembre de 2017).

1 ~ UNA PASSIÓ DES DE BEN ENDINS

«Perquè primer venim a aprendre i després a compartir»

(Àlex Blanco Guinot)

A vegades se'ns fa difícil parlar d'algú que ja no hi és entre nosaltres, perquè volent o no l'absència tot ho magnifica. Però quan permetem que mil records forjats amb mil colors i de mil maneres sedimentin i parlin, aleshores ens adonem de la sensatesa de les realitats viscudes, tan veritables com la necessitat d'expressar-les. Així doncs, recordar l'amic és un gest de justícia íntima i humana davant el negligent oblit d'aquest món vertiginós.

Darrere de la contundent silueta de l'Àlex hi havia el foc de la passió. Passió per entendre, passió per aprendre, passió per fer, passió per oferir-se. El posat aparentment pràctic i pragmàtic que lluïa, en realitat era la pausa necessària que balancejava el foc interior que l'impulsava. Passions endreçades i també obstinades. Passions organitzades per la subtil i persistent emoció artística.

Sens dubte, la música va ser una de les seves eleccions de vida. Entregat en cos i ànima a les harmonies i les notes, sempre cercava el perquè i el com: una passió per entendre. Sense comprensió no admetia coneixement. Em vaig adonar del fons musical que atresorava, quan en un xafogós dia d'estiu de fa anys, en mostrar-li al piano un nou tema en construcció, en un moment donat em va aturar en sec reclamant-me tot interessat què és el que havia fet en un acord que acabava de tocar. Sempre volia concebre i entendre. Aquelles inversions pianístiques de graus augmentats, sèptimes i tretzenes obertes al piano les va resoldre en uns segons, reproduint-les a la guitarra. I va dir: «Ah! Era això». Perfectíssimament va definir l'entrellat amb un empirisme artístic tant descriptiu com resolutiu.

Com en tantes altres facetes de la vida —la informàtica o la fotografia—, la passió per entendre i comprendre el va portar a ser un músic complet i avantatjat. Quan amb el pas del temps va picar-li el cuc de la imatge en blanc i negre i es va voler endinsar en la fotografia, va preparar-se a la manera com ho havia fet sempre: *«La fotografia me l’havia mirat de lluny, però no hi volia entrar, perquè com m’agradés ja sé què passaria, que m’hi abocaria (...) Però un dia em vaig dir que m’ho havia de plantejar. I ho vaig fer. En aquells moments encara no existia Internet, així que me’n vaig anar a les biblioteques i vaig agafar tots els llibres que podia i vaig estar tres o quatre mesos empollant-me i empollant fotografies»*.³ La seva passió per aprendre no tenia límits.

Però el seu impuls esbrinador no només el va portar a preparar-se, sent un excel·lent músic i fotògraf, sinó que va voler fer, oferir-se i compartir-se en diferents àmbits. En compaginar la seva suficiència artís-

tica amb la necessitat de donar-se als altres, va construir un particular llenguatge de servei: professionalitat, excel·lència i compromís. Tot plegat un *modus vivendi* al voltant de la música: *«Treballo al servei d’altres persones. Sempre he tingut la sensació que he trobat el meu lloc en aquesta vida»*.⁴ Un lloc on la paraula compartir va ser el nord i la guia: *«Ensenyar és una de les grans responsabilitats que tenim totes les persones. Primer, la més important és la d’aprendre, tot el que es pugui. Tenim aquest regal, que és la vida, i hem d’aprofitar tot el que puguem per aprendre. Però la segona gran responsabilitat és compartir tot allò que hem après de bo. Aleshores, ensenyar, per a mi és una gran satisfacció: compartir i explicar totes aquelles coses que ens ajuden a ser una mica més persones, una mica més realitzats, una mica més feliços»*.

³ Entrevista a Vallès Visió TV, en el programa *Parlem-ne*; desembre de 2011.
<https://www.youtube.com/watch?v=qhG9sbcVbQI>

⁴ *Ibíd.*

El seu caràcter honest, persistent, pragmàtic, treballador i fidel als seus pensaments i principis va configurar-li un plus d'autenticitat inqüestionable. Era tal qual: clar, transparent, sense mentides, sensible al patiment de la gent, molt impulsiu amb els seus objectius i amb un toc molt personal i individual en tot el que feia. Tant darrere com davant de l'Àlex hi havia un esperit lliure i inconformista, conjugat amb un alt sentit de la responsabilitat. Tot plegat viscut amb molta passió, sense restriccions preestablertes o predestinades. Amb la força de qui sap que les segones oportunitats acostumen a arribar tard i fora d'hora.

2 ~ CAPTIVAT PER LA MÚSICA

«Solament l'artista pot satisfer els sentits de l'ànima; pot entrar en el domini de lo espiritual i mostrar el que no és evident»

(Àlex Blanco Guinot)

Gairebé és mitja nit. Des d'un quart d'onze el Teatre Poliorama ha gaudit d'una clamorosa actuació. Els aplaudiments finals, llargs i densos, són d'un públic absolutament entregat. La sessió acaba ben amunt, com les grans trobades musicals. El coliseu, ple a vessar, de mica en mica es va buidant, i la Rambla més senyera de la ciutat s'envaeix de gent complaguda. El seu art, tan peculiar com la seva personalitat, triomfa en una Barcelona cosmopolita que l'acull amb estima. Des que amb 15 anys va debutar a la metròpoli que l'ha encimbellat, el seu petit món s'ha fet gran, molt gran. Les actuacions a les ones de Ràdio Barcelona⁵ l'han fet créixer imparablement, guarnint-la de fama i glòria.

És 17 de juny de 1932. L'agradable nit de divendres prediu un estiu xafogós. Malgrat que l'endemà és mig laborable, l'ambient a la Rambla dels Estudis és de xerinxola i esbarjo. I encara ho és més quan les animades veus es revolucionen en veure l'artista sortir per la porta del teatre. En un tot i no res les felicitacions li arriben de totes bandes. Lola Cabello,⁶ la *cantaora* paia més coneguda en el món artístic del flamenc és una *celebrity* de l'època. Artísticament considerada heterodoxa per la particular conjunció entre el flamenc i altres estils folklòrics és, precisament per aquesta peculiaritat i bon saber fer, molt valorada i estimada. La seva vida artística, tan meteòrica com curta, gairebé arribarà a tots els escenaris barcelonins amb el *flamenco*, els *fandanguillos*, *pasodobles*, *co-plas*, *malagueñas* i *saetas*, aquesta última una de les seves especialitats. Però, malauradament, la glòria només la va poder gaudir fins a un fatídic dia

⁵ Les actuacions a Ràdio Barcelona i a Ràdio Catalana van ser a l'inici de la seva carrera, donant-li coneixença i popularitat. Més tard també va participar a Unión Ràdio Barcelona i a Ràdio Associació de Catalunya, quan la fama ja li havia arribat.

⁶ Carmen Cabello Moreno, de nom artístic Lola Cabello (Màlaga, 1905–Castelló de la Plana, 1942), va néixer al barri malagueny de La Trinidad, on des de 1980 té un carrer al seu nom. La seva germana, la *Trinitaria* (Emilia Cabello), també va ser una famosa *cantaora*. Lola Cabello va debutar a Barcelona el 1920 amb 15 anys, acompanyada a la guitarra per Rafael Rejón. Però no va ser fins a l'any 1929 quan li arribà l'èxit professional.

d'agost de 1942, quan greument afectada pel tifus diria adéu per sempre, a 37 anys.

L'Àngel⁷ havia acabat de néixer quan la seva mare ja començava a il·luminar de flamenc i folklorisme els escenaris de Barcelona. En la seva infantesa va poder comprovar com la famosa Lola Cabello, la mare, trepitjava amb èxit el Teatre Barcelona, l'Olympia, el Victòria, el Circo Barcelonés, el Nuevo i fins i tot el Gran Teatre del Liceu. I també va conèixer el guitarrista que assíduament l'acompanyaria en els anys més prolífics: en Pepe

Hurtado,⁸ capaç de tocar tant Falla o Tàrrega com fandangos i altres estils flamencs. L'art de la *cantaora* malaguenya creixia exponencialment a la Ciutat Comtal, fins i tot reclamada per debutar a la pantalla gran. L'Àngel va poder gaudir-la també al cinema en interpretar un petit paper, una *saeta*, a la pel·lícula *El Relicario*.⁹ Gairebé tota la vida artística de la mare la va conèixer de ben a prop, amb una popularitat creixent que la va dur a altres escenaris i on els espectacles i les obligades gires per Espanya significaven un adéu temporal pel petit Àngel. Malgrat tot, gairebé mai no es va perdre les barcelonines actuacions de comiat que se celebraven als teatres, abans d'emprendre aquells llargs i feixucs viatges del primer terç del segle XX.

Però als 14 anys va quedar orfe de mare i només li van quedar cent mil records; uns gravats al cor i els altres estampats en els vinils. Lola Cabello va ser una de les artistes que més discos va gravar, molt moderna i avançada en una època en què els primers registres gramo-fònics acabaven d'aparèixer.¹⁰ I des dels records i amb el buit de l'absència

⁷ Àngel Blanco Cabello (Barcelona, 1928–Barcelona, 1980).

⁸ Pepe Hurtado va néixer a principis del segle XX i va viure a Barcelona. A més a més de Lola Cabello, va acompanyar a cantants com Niño Fanegas i Canalejas de Puerto Real. Se'n va anar a Amèrica on va morir a finals de la dècada dels setanta. No obstant això, el primer guitarrista que va acompanyar Lola Cabello en els primers anys de carrera artística i qui li faria de mestre va ser Rafael Rejón, sense obtenir dades suficients de la seva vida i obra.

⁹ Del director Ricard de Baños, *El Relicario* va ser una pel·lícula que narrava el desig de Joselito, fill d'un torero, mort a la plaça, que decideix dedicar-se a la seva mateixa professió. Una noia cega, Lolita, li lliurarà un reliquiari perquè li doni bona sort. Es pot visionar la seqüència on Lola Cabello canta una *saeta*. És l'única imatge videogràfica que tenim de Lola Cabello: <https://www.youtube.com/watch?v=6w0sfhnN7xU>

¹⁰ A principi dels anys 1930 registra per a la companyia Parlophone (B25.539, *fandangos* i B26.636, *colombianas y guajiras*). Posteriorment grava amb *La Voz de su Amo* (AE4351, *media granaína* i *fandango* i AE4308,

materna, l'Àngel va haver de dissenyar gairebé a les palpentes el rumb de la seva vida.

La gran influència de la progenitora va donar els seus primers fruits: la dèria artística mai no li va abandonar. Però els estils musicals que tan

intensament havia absorbit no serien els que marcarien el seu camí. Estimulat pels aires que des de dues dècades enrere anaven arribant dels Estats Units, el jazz va ser la seva elecció. I els instruments de vent, especialment el

clarinet, es van convertir en la seva preferència. Amb els primers estudis de solfa acompanyats, ben d'hora va començar a tocar en petites orquestres de la ciutat, fent actuacions de ball a sales de festa i envelats a ritme de swing. I ara sí i ara també, el desig de tocar no se'l va treure mai del damunt.

Però les coses van canviar quan la necessitat d'una certa estabilitat econòmica i un malentès puritanisme evangèlic de l'època de no voler mesclar la música de ball amb la fe, el va empènyer a llaurar-se el futur lluny de la música. La decisió va ser dolorosa. Després en el calaix dels temps aquella màgica herència rebuda, va ser un cop prou dur. Sempre se'n va penedir. Malgrat tot, el fet d'haver abraçat la fe evangèlica juntament amb la seva esposa, Glòria Guinot,¹¹ un nou horitzó es va albirar.¹²

La fe en un Déu més proper i real el va rescabalar de moltes incerteses,

fandanguillo i media granaína) i Odeon (1940-1942). La recerca discogràfica de Lola Cabello encara no ha estat abastada, donada la seva prolífica incursió gramofònica. <https://youtu.be/J1NPoLLs8Zc>

¹¹ Glòria Guinot Irlés (Barcelona, 1930–Barcelona, 2012).

¹² L'Àngel Blanco i la Glòria Guinot es va conèixer a l'església evangèlica del carrer Tallers de Barcelona. L'Àngel dirigia el cor de l'església i la Glòria era una de les coristes, en la veu de sopranos.

sobretot espirituals. I a desgrat de grans incomprendions i reticències de la família parental —de tradició catòlica— pel pas donat, res ni ningú va impedir que aprofundís en la nova fe.

Dia a dia l'Àngel va renovar-se mitjançant un Déu que calia viure'l plenament per a compartir-lo. Com a predicador, primerament a la seva congregació evangèlica del carrer Tallers de Barcelona i després a la del carrer Llull, molt ràpidament va ser cridat a altres esglésies i indrets. Amb *Juventut per a Crist*,¹³ una entitat paraeclesial protestant, va participar activament en diversos actes barcelonins, especialment com a excel·lent orador.¹⁴ La parella va viure pietosament la fe protestant i, per descomptat, amb l'enyor del llegat musical. I van arribar els fills: el Guillermo, l'Àlex, l'Alberto i la Míriam, que també s'hi van comprometre. Amb tot, la vida va transcórrer amb les lluites pròpies dels canvis de casa i d'escoles, amb les dificultats i les victòries, i també amb el caliu de la petita merceria que la mare, la Glòria, tenia al carrer Roger de Flor i que, fins i tot en els dos primers anys de matrimoni, un petit annex va servir de casa.¹⁵

La família creixia amb plenitud de vida i amb la música sempre present. El jazz omplia la casa. L'afició del pare va empeltar la llar d'acords dissonants i consonats, i entre tots van aprendre que la música és l'art de l'esperit. Però arribada l'adolescència, un tipus de música que als fills els hi començava a interessar no va ser de l'agrat del pare. Led Zeppelin n'és un clar exemple: gairebé l'havien d'escollar d'amagat. I Deep Purple; Emerson, Lake & Palmer; Focus, amb el flautista i pianista Thijs van Leer; els guitarristes Joe Pass i Carlos Santana o Queen

¹³ *Juventut para Cristo* es una entitat evangèlica paraeclesial que va néixer el 1948 a Barcelona, amb la finalitat d'apropar l'Evangeli als més joves. Després que les esglésies evangèliques estiguessin tancades durant més d'una dècada a causa de la persecució als protestants per la Guerra Civil espanyola, els anys 1945 i 1946 un permís governatiu va permetre obrir-les de nou. Precisament *Juventut para Cristo* va sorgir arran d'aquella llibertat condicionada.

¹⁴ Amb José María Martínez, Rafael Serrano, els germans Enric i Benjamí Angurell, Joan Gili o Llàtzer Urrutia, l'Àngel Blanco va ser part d'una saga de grans predicadors evangèlics de l'època.

¹⁵ La família va viure uns anys al Poble Nou i després es va traslladar al Guinardó, un barri en els vessants de la muntanya Pelada de Barcelona. La merceria esmentada era de la mare de la Glòria, la Josefina Irlés, posteriorment heretada.

sonaven revolucionàriament en una llar de gustos contrastats per les distàncies generacionals.

Com els germans, l'Àlex va gaudir de l'art, introduint-se amb passió en el món sonor d'aquests grups i músics. I, com el pare, va estimar el jazz, malgrat que la posterior formació clàssica li va oferir un ampli ventall de possibilitats estètiques. Els estudis reglats de guitarra, la participació en un grup musical cristià durant set anys¹⁶ i la forta inclinació per la música com a desig vital, el va fer replantejar moltes coses: *«Vaig començar de nen, a estudiar, com molts nens, fins que un dia dius: 'ostres!, això m'agrada... però molt, molt, molt' i comences a pensar si seria possible dedicar-te seriosament»*.¹⁷ Volia dedicar-s'hi, però els dubtes apuntaven a una soterrada i decisiva lluita. I en mig d'un dolorós contrasentit familiar, els dies d'acabar de prendre la decisió arribarien.

Després d'uns mesos d'incertesa amb la salut, un 17 de juny de 1980 el pare de l'Àlex, l'Àngel Blanco, va sentir com la vida començava a fugir-li a causa d'un cor malmès. Ingressat a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona, va restar durant uns dies per exploracions i controls mèdics. Però la recuperació no es va produir. A la setmana següent, precisament a la revetlla de Sant Joan, una trucada telefònica a les cinc de la matinada va trasbalsar la llar dels Blanco-Guinot. L'Àlex i la mare van ser els primers que s'hi van atansar. Van sortir urgentment cap a l'hospital i, en arribar, la notícia que van rebre va ser la darrera i definitiva. El dolor va ser tant immens com indescriptible. De sobte, tots els records d'una vida es van traspaperar damunt d'ells com un llibre que s'hi resistia a escriure el darrer full.

Circumstancialment, en aquells mesos l'Àlex tot just havia tornat del Servei Militar.¹⁸ I a banda de les obligacions amb l'Estat, el temps a Saragossa va ser molt profitós. En contacte amb una comunitat cristiana de base va fer amistats entranyables, d'aquelles que duren tota una vida. I amb elles també començaria a escriure els seus primers arranjaments, que

¹⁶ Des de 1973 a 1980 va pertànyer al grup Ressò, del qual va ser també cofundador.

¹⁷ Entrevista a Vallès Visió TV, en el programa *Parlem-ne*; desembre de 2011.

<https://www.youtube.com/watch?v=qhG9sbcVbQI>

¹⁸ El Servei Militar és el desenvolupament de l'activitat militar per una persona, de manera obligatòria i durant un any o any i mig, que a Espanya va estar vigent fins al 1996.

més tard serien produccions que veurien la llum, com el musical *Oye, Papá*.¹⁹ Tot plegat l'ajudaria a entendre amb més claredat quin hau-ria de ser el seu camí. La concurrència dels fets i la crua realitat el va acabar d'empènyer vers el que havia intuït anys enrere. I en mig del dolor va aprendre definitivament la lliçó del pare:

*«Hi ha coses que es van aclarint a poc a poc i hi ha coses que s'aclareixen de cop. Sóc dels que vaig fer el Servei Militar, i quan vaig deixar d'estudiar i fins que no vaig anar-hi, vaig estar treballant en una empresa, en una oficina, a l'editorial Blume, en la que estava molt bé. Però aquella petita experiència em va demostrar que allò no era el que jo estava buscant en aquesta vida. També hi havia un factor familiar, del meu pare, que sempre havia volgut ser músic i arrossegava la frustració de no haver-se dedicat a la música, i això també em va condicionar en el sentit que vaig veure que si jo tenia ganes de fer i no ho feia, sabia exactament el que m'esperava, la mateixa frustració que la del meu pare. Ell va tenir un atac de cor, i en aquests moments és la pregunta que et fas: 'què passa?', i et tires a la piscina. I va sortir bé, millor del que m'esperava».*²⁰

Profundament captivat per la música, va virar definitivament el rumb i els destins de la vida. Complagut per l'amor que creixia i es consolidava amb la Mercè, tots els somnis i projectes es van anar confirmant conjuntament. De formació clàssica, però sempre obert a tota mena d'estils, l'Àlex era una ànima musicalment inquieta. Tant se'l podia trobar en un concert de Queen o del guitarrista Joe Pass, com en un altre de l'arpista Andreas Vollenweider, tot navegant pels mars de la *world music*, el pop, el jazz, la *new age* o el clàssic. La forta atracció per la música el va dur a cercar nous sons, músics i segells discogràfics. La fascinació per la sèrie Meadowlark d'Sparrow, el segell Windham Hill o, especialment, ECM Records el va dur a caminar sobre nous terrenys

¹⁹ *Oye, Papá* és un musical sobre l'oració de Jesús, el 'Pare nostre', musicat per Àlex Blanco i José Luis Cortés, amb producció de Luis Alfredo Díaz. Va veure la llum en cassette l'any 1983. <https://youtu.be/ZFcHynK4YE8>

²⁰ Entrevista a Vallès Visió TV, al programa *Parlem-ne*, 2011. <https://www.youtube.com/watch?v=qhG9sbcVbQI>

musicals que compaginava perfectament amb la seva formació acadèmica. Acostumava a dir: *«M'ha estat molt útil i enriquidor tenir els peus a les dues bandes de la frontera. (...) Tinc un peu a la música clàssica i l'altre peu a la música moderna, sense problemes, sense conflictes. I sempre he anat caminant en aquest terreny»*.²¹

La música, en un sentit total, sense apriorismes i sense preeminències excloents, va ser el seu desig artístic, malgrat tenir les lògiques predileccions. La música clàssica era una d'elles. Captivat per la bellesa estètica i conceptual dels compositors romàntics i dels autors del segle XX, va saber apropiarse de l'endregada retòrica musical que traspuaven. La recerca d'una musicalitat discursiva i versada va ser un dels seus nords. En els primers anys de professió l'havia fet valer: *«Quan deixo les feines de l'estudi, l'única música que em permet ventilar-me el cap i omplir-me de nou és la música clàssica»*.

Però aquesta formació classicista no dissiparia el magnetisme d'altres influències. El jazz i la seva versatilitat harmònica van ser recursos imprescindibles en el esdevenir artístic. El piano de Keith Jarrett,²² la guitarra de Ralph Towner²³ o el saxo de Jan Garbarek²⁴ serien algunes de les ascendències conceptuais que el van commoure artísticament. Melodies suggerents, construccions harmòniques imaginatives i sons traçats amb textures instrumentals, completarien un perfil propi bastit en la inestimable herència familiar. El pas dels anys ens ha permès veure amb diàfana claredat la gran capacitat que l'Àlex tenia d'enllaçar la seva formació clàssica i concertística amb la vocació per l'estètica jazzística.

Més enllà de l'amor que els unia, l'Àlex i la Mercè van assumir com a propi un món sonor que els identificava, una propietat privada construïda en el decurs dels anys. Captivats i atrets per la força de la música, entre els

²¹ Ibid

²² Keith Jarrett (1945-) és un pianista virtuós i músic de jazz nord-americà, un dels mestres del jazz d'avantguarda. La producció més excel·lent és una sèrie de peces improvisades gravades en directe a Colònia, París, Milà, Viena, Tòquio i altres ciutats. Malgrat que aquests són els seus treballs més famosos, Keith és molt versàtil, interpretant música d'autors del barroc europeu com Johann Sebastian Bach o Georg Friedrich Händel.

²³ Ralph Towner (1940-) és un músic nord-americà cofundador d'Oregon, un dels més innovadors i creatius grups de jazz de tots els temps. Encara que la seva formació inicial va ser en l'estudi de la trompa, és reconegut principalment com a guitarrista, i també toca el piano.

²⁴ Jan Garbarek (1947-) és un músic noruec de jazz, saxofonista tenor i soprano, que també toca la flauta. Freqüentment ha col·laborat amb Keith Jarrett, Miroslav Vitous, Egberto Gismonti, Gary Peacock, Zakir Hussain, Charlie Haden, Anouar Brahem i Ralph Towner. Ha publicat gairebé tots els seus discos al segell ECM i alguna de les seves peces han estat utilitzades per formar part de bandes sonores cinematogràfiques.

dos van anar seleccionant i edificant un particular i singular llenguatge que els interpretaria. Temes com *Always and fore-ver*²⁵ o *Letter from home*²⁶ de Pat Metheny,²⁷ posarien ten-

dresa i sentit a la banda sonora dels seus dies. I entre totes les influències abans citades, Metheny va ser, sens dubte, el músic en majúscules que els va acompanyar en el decurs de la vida i des d'on van confirmar que la màgia de la música és el domini de l'espiritual, de mostrar el que no és evident. I que l'artista pot satisfer els sentits de l'ànima; perquè la música són petites històries que ens revelen les autèntiques veritats que ens commouen per dins.

²⁵ *Always and Forever*, de l'àlbum *Secret Story*; Pat Metheny, 1992.
<https://www.youtube.com/watch?v=LvX1ES8Xkmg&feature=youtu.be>

²⁶ *Letter From Home* és el dotzè tema de l'àlbum homònim de Pat Metheny Group, publicat el 1989 pel segell Geffen Records. <https://www.youtube.com/watch?v=CgNt20hJ-VY>

²⁷ Pat Metheny (1954-) és un guitarrista nord-americà de jazz, reconegut com un dels més grans músics d'aquest gènere. Ha guanyat innumerables premis i reconeixements, entre ells 20 Grammy's. Recentment ha publicat versions remescades dels seus àlbums més importants, *Still Life*, *Letter From Home*, *The Road To You* o *Song X*. El 2013 va ser inclòs en la *Hall of Fame* de la prestigiosa revista *DownBeat*, sent el quart guitarrista en aquest selecte grup dels millors músics de jazz de la història, al costat de Charlie Christian, Django Reinhardt i Wes Montgomery.

3 ~ LA CONSTANT RECERCA ESPIRITUAL

«El llenguatge de l'artista és un llenguatge molt semblant al de Déu» (Àlex Blanco Guinot)

Setze anys de vida són un gran toll d'aigua per trepollar i esquitxar amb sabates noves. Especialment si en una mà tens una guitarra i a l'altra una fe en plena evolució. Això és el que va viure i sentir l'Àlex quan a aquesta edat va compaginar la seva gran afició per la música amb una intensa recerca espiritual, tot plegat de la mà de Ressò, un grup musical amb molta tirada entre els joves cristians de l'època.²⁸ I malgrat ja havia tingut una primera experiència amb un grup anomenat *Flors i Violes*,²⁹ amb el seu amic de batxillerat Roger Ferrer, Ressò va significar la conjunció d'una primerenca fe amb la joia de la música.

Amb en Josep Meseguer³⁰ i en Miguel Frattarola³¹ —dos companys de la mateixa església evangèlica del carrer Llull de Barcelona— van posar en marxa un dels primers grups de música cristiana de l'època, tot cantant de Déu a ritme de pop, folk i gòspel. Per l'Àlex van ser set anys d'intenses vivències amb més de 240 concerts arreu del país i a l'estranger, col·laborant tant amb esglésies protestants com catòliques.³² Va ser una nova manera

²⁸ Ressò neix el mes de març de 1973, amb Josep Meseguer, Miguel Frattarola i Àlex Blanco. Part del grup provenia d'un altra petita formació, un any abans, composta pel Miguel i l'Àlex: Nueva vida. El desembre de 1973 van fer el seu primer concert a l'església evangèlica del carrer Tallers de Barcelona. El gener de 1974 es va incorporar Karen Schuart durant uns mesos. En el mateix any s'incorpora Guillermo Blanco com a tècnic de so. I el 1975 entra Jordi Vera, a la bateria, conformant el grup de la primera etapa, del 1973 a 1981 (2ª etapa de 1981 a 2010). Es pot escoltar el primer disc senzill del grup (1978) en aquest enllaç: <https://youtu.be/vJ-OlxhUqPM>

²⁹ *Flors i Violes* va ser el primer grup que va formar d'adolescent. L'Àlex tocava la guitarra i en Roger el piano, juntament amb un company a la bateria. No obstant això, Roger Ferrer seria el pianista habitual de les tres primeres produccions de l'Àlex: *Ráfagas de Luz* (1980), *Oye Papá* (1983) i *Vicente Forner-Identidad* (1984).

³⁰ Josep Meseguer (1946-).

³¹ Miguel Frattarola (1951-).

³² La primera etapa de Ressò va anar des de 1973 fins a 1981. I després d'una profunda reestructuració, la segona va anar de 1982 fins l'any 2010. En la primera etapa Ressò va actuar en 243 escenaris; 117 esglésies evangèliques, 23 esglésies catòliques, 12 aules culturals, 12 campanyes evangelístiques, 13 cinemes, 10 instituts, 6 discoteques, 4 residències d'ancians, 6 psiquiàtrics, 9 casinos, 8 places públiques, 8 entrevistes de ràdio, 2 camps de futbol, 2 patronats, conservatoris, residències de minusvàlids, festes majors, càmpings i centres cívics i poliesportius.

d'albirar un Déu més real, que amb els anys el duria a una recerca espiritual cada cop més allunyada de parafernàlies ritualistes i màscares religioses.

La seva gran sensibilitat musical va ser part important de la identitat sonora i estilística del grup. A més d'incidir decisivament en els arranjaments musicals de les cançons, també feia de veu solista, i tant se'l podia sentir tocant la guitarra elèctrica com l'acústica o el baix. Els seus solos de guitarra distorsionada tenien la virtut de ressaltar i amplificar la

bellesa dels temes, amb una acurada interpretació. Però de totes les peces, va haver-hi una que el definia molt especialment i amb la que se sentia molt identificat. Era com una segona ànima, una sentida expressió espiritual. Captivat per les paraules i pel seu missatge, magistralment va posar música a *Soneto al crucificado*, un poema anònim de la segona meitat del segle XVI. A la gravació de l'any 1979 se'l pot escoltar amb el seu característic timbre de veu, intraressonat i engolat:

*«No me mueve, mi Dios, para quererte
el cielo que me tienes prometido
ni me mueve el infierno tan temido
para dejar por eso de ofenderte.*

*Tú me mueves, Señor. Muéveme el verte
clavado en una cruz y escarnecido;
muéveme el ver tu cuerpo tan herido,
muéveme tus afrentas, y tu muerte.*

*Muéveme, en fin, tu amor, y en tal manera,
que, aunque no hubiera cielo, yo te amara,
y, aunque no hubiera infierno, te temiera.*

*No me tienes que dar porque te quiera,
pues, aunque lo que espero no esperara,
lo mismo que te quiero te quisiera»³³.*

Però un nou temps començaria a forjar-se entre 1979 i 1981, en un profund procés de renovació i reestructuració interna. Coincidint amb l'obligatori pas pel Servei Militar a Saragossa, a la ciutat va conèixer un grup cristià catòlic que marcaria la seva vida. Els germans de la família Gacías: Jesús, Javier i Pablo, amb les seves respectives parelles, Nieves, Paloma i Pilar, van esdevenir un suport anímic i espiritual inestimable. I, també, amb la companyonia d'en Joan Folguera, l'amic cristià de Barcelona a la caserna, els dies a la riba de l'Ebre va significar una renovació en dues vies. Per una banda, tornar a descobrir la força d'un Déu personal i transcendent, i, per l'altra, redefinir el seu futur musical.³⁴ Ambdues van ser palanca i trampolí per a decisives passes cap a la professionalització amb la música i vers una espiritualitat més sincera i menys impostada. D'aquella experiència va sorgir un musical sobre el Pare nostre, *Oye, Papá*,³⁵ i d'altres projectes que de mica en mica es posarien en marxa.

En deixar enrere una de les activitats musicals més intenses de la primera joventut, el seu desig de professionalitzar-se amb la música el va empènyer a cercar altres reptes i horitzons. El nou món musical que se li va obrir de bat a bat el va fer veure que encara li quedava molt per aprendre. Que més enllà del petit món on s'havia instal·lat, fora hi havia

³³ L'anònim *Soneto a Cristo crucificado*, també conegut pel vers inicial «*No me mueve, mi Dios, para quererte*», és una de les joies de la poesia mística en llengua castellana. Podria considerar-se del millor de la poesia espanyola de la segona meitat del segle XVI. El seu autor roman desconegut, però s'atribueix amb gran fonament a Joan d'Àvila, encara que alguns ho atribueixen també a l'agustí Miguel de Guevara, que el va publicar en la seva obra *Arte doctrinal y modo general para aprender la lengua matlazinga* (1638), mentre que altres estudiosos assenyalen a diferents autors. Va aparèixer imprès per primera vegada en l'obra del doctor madrileny Antonio de Rojas, *Libro intitulado vida del espíritu* (Madrid, 1628), però ja circulava des de feia molt de temps en diverses versions manuscrites. Es pot escoltar la versió musicada que va fer l'Àlex Blanco en aquest enllaç: <https://youtu.be/iSM-9A6N-y0>

³⁴ El 1981 es va formalitzar l'adéu definitiu a l'etapa musical amb Ressò.

³⁵ *Oye, Papá* és un musical sobre l'oració de Jesús, el 'Pare nostre', musicat per Àlex Blanco i José Luis Cortés, amb producció de Luis Alfredo Díaz. Va veure la llum en cassette l'any 1983. <https://youtu.be/ZFcHynK4YE8>

músics molt i molt competents. I que, si volia endinsar-se en el món professional, hauria de preparar-se millor i seguir estudiant, a més d'actualitzar-se en totes les tecnologies relacionades amb la música.

En mig de tot i poc temps després de tornar de Saragossa, l'església del carrer Llull on es congregava va quedar minvada pel que fa a la direcció. La sobtada mort del pare, l'Àngel Blanco, i un seguit de canvis interns ho van motivar. El buit de lideratge el va impel·lir, juntament amb en Josep Meseguer i en Manel Fernández, a prendre responsabilitats cabdals en uns anys intensos, que va satisfer amb escreix amb la seva afectuosa manera d'apropar-se a les persones.³⁶

Aquella dècada, la dels vuitanta, va ser plena i prolífica. A banda d'altres activitats professionals, l'Àlex va continuar conreant l'espiritualitat mitjançant la música. Amb el seu germà petit, l'Alberto, la seva cunyada Mercè Capell i la seva futura esposa, la Mercè Blanes, va iniciar una petita formació musical, un quartet anomenat *Tragaluz*. Les dues parelles s'hi van avenir tant musicalment com espiritualment, i fruit d'actuacions a diversos indrets de Barcelona i Catalunya, el 1983 van enregistrar un àlbum: *Tragaluz~Cada día*.³⁷ Els textos, molts d'ells escrits pel mateix Àlex i, d'altres, per la Mercè, la seva parella, traspuaven reflexions i espiritualitat, com la lletra de *Ni un instante de paz*:

«Absorto en el quehacer de cada día,
clavado y arraigado sin poder salir,
se me olvidó pensar que llega el día
en que todo se acaba
y no pude encontrar...
ni un instante de paz,
ni un minuto de descanso,
hay demasiado que hacer
para pensarlo.
Ni un instante de paz
ni un minuto de descanso,
hay demasiado que hacer
para pensar en Él...».³⁸

³⁶ El lideratge a l'església evangèlica del carrer Llull, al Poble Nou de Barcelona, va ser de 1981 fins al 1991.

³⁷ *Tragaluz~Cada día* (1983), integrat per Mercè Blanes, Àlex Blanco, Mercè Capell i Alberto Blanco.

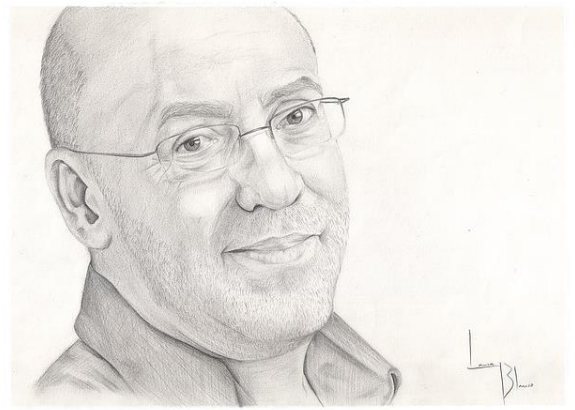
³⁸ Cançó *Ni un instante de paz*. De l'àlbum *Tragaluz~Cada día*, 1983. Es pot escoltar en el següent enllaç:

<https://youtu.be/FrwCaoJSB68>

Captivat per la figura de Jesús i el seu missatge transformador, va participar com a músic en alguns grups de testimoni, com *La Banda de la Sal* el 1988. I, a principis de 1990, empès per la lectura dels Evangelis, va musicar alguns passatges. Les paraules del Mestre de Galilea sempre l'havien commogut. En una producció discogràfica titulada *Canciones según san Juan*, va deixar constància musical de disset versets bíblics amb les paraules de Jesús. I en comptes d'utilitzar una de les seves versions favorites de la Bíblia, *Dios habla hoy*, es va servir de l'antiga Reina-Valera en castellà de 1960 per narrar les veritats que anava descobrint. Aquelles antigues i eternes paraules continuarien asserenant l'ànima: «*Señor, a quién iremos? Tú tienes palabras de vida eterna. Hemos creído y ahora sabemos que tú eres Cristo, el Hijo del Dios que vino, hemos creído y ahora sabemos que eres Hijo de Dios*».³⁹

Les preguntes més transcendents obtenien respostes, aplicables a diferents àmbits de la vida. Una de les activitats que l'Àlex sovintejava eren unes trobades d'artistes cristians, organitzades per la parella James&Joyce Philips. L'Àlex era molt bon orador, però no es caracteritzava per usar una retòrica barroca i grandiloqüent sinó per la facilitat d'arribar a la gent amb un llenguatge directe i planer, i al mateix temps profund. En certa ocasió, quan va ser requerit per parlar a bastament sobre l'art i els artistes ho va fer il·luminant el pensament creatiu cristià amb aquestes paraules:

«No hay resurrección si no hay muerte. No hay alumbramiento si no hay crisis. Creo que los que habéis experimentado lo bonito de crear, sabéis que muchas de las grandes obras nacen de las grandes crisis. Eso no es malo. Lo que no es bueno es intentar descartar el sufrimiento, descartar las lágrimas. Dios llora mucho, Jesús lloró muchísimo, pero dio a luz

³⁹ *Canciones según san Juan*. Gravació realitzada l'any 1990 produïda per Kroma-Prokrom. Es poden escoltar les disset cançons de l'àlbum en el següent enllaç: <https://youtu.be/lgc-b3qlS44>

*una generación inimaginable: hombres hechos hijos de Dios. Y Dios nos ha metido en medio de este fabuloso proyecto. Y quiere que participemos, y quiere que le ayudemos, que colaboremos con él. Para los cristianos tiene tanto sentido nuestro pincel, nuestra voz, nuestra metáfora, nuestra poesía... Porque Dios no solamente ha salvado nuestra alma, ha salvado nuestro pincel, ha salvado nuestra voz, ha salvado nuestra popularidad».*⁴⁰

Com a part de la seva intensa carrera personal i musical, la relació amb les diverses confessions cristianes, tant evangèliques com catòliques, va ser molt satisfactòria. La gran varietat i diversitat de gravacions cristianes en què va participar va ser un característic segell d'espiritualitat al servei dels altres. Des de col·laborar amb Luis Alfredo Díaz en la direcció i producció d'alguns discos, com, per exemple, *Creo*, a fer d'arranjador per a diversos grups evangèlics, com Caliu o Ictus. Igual podia arranjat diversos àlbums per la *Hermana Glenda*, com ser el director de producció i guitarrista de la famosa cantant nord-americana de gòspel *Dona Hightower*.⁴¹ O, encara més, tant podia viatjar de gira l'any 1988 als Estats Units de guitarrista substituït amb el grup evangèlic *Esclat de Pau*, com a Guatemala el 2005 amb la formació catòlica *Kairoi*, reemplaçant un altre guitarrista. Tanmateix, amb el grup *Kairoi* tindria una llarga relació que aniria des de les gravacions en el seu primer estudi a Barcelona fins a les darreres èpoques a Montornès del Vallès.

La versatilitat i disposició de l'Àlex per ajudar i col·laborar des del seu vessant professional el duria a viure una fe on la música seria el llenguatge habitual. Aquest fet, el de viure una espiritualitat cristiana

⁴⁰ La trobada d'artistes cristians va ser a la ciutat de Vic (Catalunya), el novembre del 1988. El dibuix de l'Àlex és obra de la seva filla, Laura Blanco.

⁴¹ Es poden escoltar algunes peces de *Dona Hightower~Prima Donna*, àlbum editat per Mastervisión Records (1985), en el següent enllaç: <https://youtu.be/zyT12DtUzz0>

mitjançant la música i el contacte amb diversos grups i denominacions cristianes, el duria a una connexió amb l'art i la fe molt especial. D'una banda, la relació amb els músics que passaven pel seu estudi significaria tresorejar la fe dels altres, vinculant-la amb la seva fe. És a dir, gaudir de la feina que professionalment realitzava, fent-la espiritualment seva. I, de l'altra banda, ataüllar com el complex plurivers religiós de les fes sistematitzades i organitzades podien arribar a malmetre la veritable i genuïna fe.

La seva mirada independent respecte a la vida i els successos del dia a dia generalment el portava a veure més enllà de la simple realitat. A més a més del seu caràcter afermat i, al mateix temps prudent i respectuós, com a músic i artista tenia la facilitat d'observar i copsar alhora tant els detalls com el conjunt. Aquesta forma de ser i sentir el va dur a tenir certes perspectives que es podrien qualificar de personalistes o molt particulars, però que en realitat eren el resultat d'una gran capacitat de sinopsi i síntesi en mig de la complexitat. La constant recerca espiritual el va dur a trobar-se cada cop més amb ell mateix i a tenir percepcions i opinions molt pensades i formades, malgrat que no sempre les verbalitzava a tothom.

No obstant això, gra a gra deixava caure el seu pensament, sobretot quan observava com s'utilitzava la religió per oprimir les persones amb l'excusa de l'obediència deguda. En diverses ocasions ho va poder comprovar molt cruament amb els seus propis ulls, especialment en algun viatge a Amèrica del Sud. Per molta veritat que pogués haver en la fe professada, denigrar subtilment o clarament éssers humans per raons de fidelitat a un sistema religiós no ho considerava justificable. I es rebel·lava. Per l'Àlex, moltes religions es tancaven en elles mateixes, es creien exclusives i eren armes de poder i control. I tot sovint recordava aquelles conegudes i contundents paraules de Jesús: *«el blat i el jull creixen junts»*;⁴² *són llops amb pell d'ovella*».⁴³

Com a cercador de veritats socials, humanes i espirituals, sempre estava en constant revisió íntima. Una de les seves virtuts era ser fidel a sí

⁴² Mateu 13:24-43.

⁴³ Mateu 7:15-20.

mateix, malgrat que des de fora no s'entengués la seva posició i pensament. Així que mai no va deixar de pensar, ser i fer com creia. Aquest tarannà el va fer més bell i encisador, malgrat que, com és lògic, podia comportar-li incomprensions. La seva forma de veure la vida el va dur a enfrontar-se a preguntes que d'altres obviarien, potser per por a les respostes o a les no-respostes. A vegades, fins i tot el seu pragmatisme resolutiu podia donar la sensació que ho tenia tot apamat, encara que, en realitat, era un cercador de veritats.

En el mes d'octubre del 2003, en un opuscle de presentació d'una exposició fotogràfica pròpia —*Santa Quitèria, una visió del temps*—⁴⁴ va estrafer el savi Salomó insinuant la màxima del predicador: «*vanitat de vanitats, tot és vanitat!*»:⁴⁵

«Quant temps és necessari perquè una petita planta s'obri pas entre la pedra?; quant perquè l'heura amagui una tomba?; quant perquè els cossos morts tornin a ser pols?; quant perquè la pols es faci fang, el fang enganxi la pedra i la pedra creixi com un gegant?

Com és que aquestes pedres mortes em sobreviuran? A quantes vides han sobreviscut i a quantes més sobreviuran? Pot la creació superar, sepultar i oblidar el seu creador?

Hi ha algun consol en les respostes? No.

Però seguirem preguntant com si la nostra ànima s'alimentés de preguntes, de preguntes i de visions. Cal veure tot el que puguem mentre tinguem l'ocasió. Veure, viatjar, veure, recordar, veure, retenir, explicar, veure, veure... perquè el temps no s'atura».

Les preguntes sense massa respostes van quedar reflectides en l'opuscle de l'exposició fotogràfica que, precisament, anava sobre les pedres. La vanitat de la vida i, també, l'esperança d'estimar espiritualment la vida malgrat que la seva lleugeresa era, si més no, l'estètica formal del

⁴⁴ L'exposició *Santa Quitèria, una visió del temps* va estar oberta al públic l'any 2004 a Vilanova del Vallès.

⁴⁵ Eclesiastès 1:2.

seu pensament independent. Un pensament que s'enfrontava tant a les preguntes com a les respostes amb la necessitat de cercar un més enllà en el més aquí, en l'ara més nu, en la realitat més crua de la vida on les preguntes sempre sorgeixen de la consciència de finitud humana.

L'Àlex era d'una fermesa de caràcter i apassionament vital tal, que ningú diria que cercava l'espiritualitat en les aigües de les preguntes. Paradoxal. Però res no el va impedir enfrontar-se al dubte més descarnat i fins i tot persistir-hi fins a albirar una opinió pròpia, no contaminada. Va ser aquesta honestat intel·lectual interior la que el va portar a una de les conclusions més radicals i al mateix temps més saludable: *«el dubte ens fa més humils»*. Des de la mirada del que se sap ple de vida, però també acompanyat de preguntes, va optar per cercar opinions pròpies en lloc d'acceptar a ulls clucs fórmules alienes. Va preferir aquella actitud clara i sincera amb un mateix on el dubte es convertís en l'opció més raonable per a la subsistència intel·lectual i espiritual, i on la resultant fos la preuada virtut dels que cerquen la justícia i la pau. Es reconeixia en les sàvies paraules de Martí Luter escrites en el Magníficat: *«Coneix rectament a Déu qui sap que es fixa en els humils»*.⁴⁶

Es fixava en els humils de pensament i de vida. I tanmateix no tenia problemes per apropar-se a gent diversa, d'altres cultures, o relacionar-se amigablement amb el desigual i diferent. I, per descomptat, en mig del brogit de la feina de l'estudi de gravació sempre tenia un moment per a petar la xerrada, esbossant relats sincers i reflexius en el valor de la sàvia conversa. Si més no, en la recerca íntima de la seva espiritualitat es va fixar en el procediment humil com a manera d'entendre la fe que conreava. Una fe aparentment austera, recelosa de formats magnànims i xous religiosos. Una fe mudable en art, com una simbiosi musical, cercant

⁴⁶ Martí Luter. *El Magníficat* (1521), Ed. Sígueme, 2017. Pàg. 47.

també una resposta de vida plena en les notes de la guitarra. La música com a guariment de l'esperit; l'art com a comprensió revelada de Déu. En definitiva, una llar de recolliment i acolliment del seu esperit en els compassos de la vida i en la recerca personal. I en mig de totes les lluites, compartides o no, l'amor de Déu i l'amor humà s'ajuntaven en els sons i els acords com una bella manera d'expressar-se i entendre's en temps d'incerteses. I sempre, tan ell com la Mercè, van tenir la convicció que la mà de Déu no els deixava, apropant-los gent autèntica, enriquint-se espiritualment dels qui saben estimar senzillament.

Quan el cor ja malmetia poca vida, en un reportatge especial que li va fer el setmanari *Catalunya Cristiana* l'octubre del 2012, l'Àlex va expressar part del seu pensament vital com si fos la seva recepta de vida i obra:

*«Des de la meua modesta visió l'única cosa imprescindible és viure vides 'com Déu mana'. La resta són formes de comunicació més o menys efectives o agradables, però que si no estan confirmades per vides exemplars i admirables... Per arribar al cor només cal parlar, cantar i viure des del cor. És una frase maca, ja ho sé, però cal despullar-la de tot romanticisme i aprofundir en què vol dir».*⁴⁷

Com bé deia l'Eclesiastès, en aquest trajecte terrenal hi ha temps per a tot.⁴⁸ I hi ha dies i dies en què el vaixell de la vida navega a alta mar encara amb vista a terra a la part de popa. Però després del llarg viatge, arriben jorns en què només es veu terra a la part de proa. I és en aquell moment quan l'autenticitat d'una fe nua i sense additius es revela com la veritable raó de ser.

⁴⁷ Entrevista a *Catalunya Cristiana*, per Samuel Gutiérrez, del 28 d'octubre, 2012.

⁴⁸ «Per a tot hi ha el moment oportú, i un temps per a cada cosa en aquest món. Temps de néixer i temps de morir. Temps de plantar i temps d'arrencar la planta. Temps de matar i temps de guarir. Temps d'enrunar i temps de construir. Temps de plorar i temps de riure. Temps de lamentar-se i temps de ballar. Temps d'escampar les pedres i temps d'aplegar-les. Temps d'abraçar i temps de deixar-se d'abraçades. Temps d'adquirir i temps de perdre. Temps de guardar i temps de llençar. Temps d'esquinçar i temps de cosir. Temps de callar i temps de parlar. Temps d'estimar i temps d'odiar. Temps de guerra i temps de pau». (Eclesiastès 3:1-8).

4 ~ AMB TOTES LES GUITARRES

«Perquè sobren presses i angoixes»

(Àlex Blanco Guinot)

Diuen que els músics es farguen i modelen a peu de vida, a peu d'emocions i mirades encuriosides, com descobrint quelcom de transcendent en allò que sembla intranscendent. També diuen que es perden en somnis sonors tot explorant l'impossible amb totes les notes possibles. És el món dels que se saben complets i sencers en l'imaginari d'una melodia.

Va ser en unes colònies d'estiu quan l'Àlex va percebre alguna cosa substancial en el món sonor que l'envoltava. Una transcendència en mig de la intranscendència. De cop i volta, amb ulls esbatanats va veure i sentir el que fins aleshores mai se n'havia adonat amb tanta intensitat. L'impacte sonor de sis cordes que lliurement ressonaven el van conquerir de cap a peus. Tenia 10 anys. L'interpret era en Joan Marc Mi-rón,⁴⁹ un nen com ell que amb la seva guitarra a les mans el va fer sentir una intensa atracció per l'instrument. Des d'aquell dia va tenir clar que aquell cos sonor seria part de la seva vida i que el flirteig romandria per sempre.

De petit mai havia destacat per ser un gran estudiant. Els pares el van dur al Liceu Francès i de més gran va anar a diversos col·legis privats de Barcelona, tot canviant d'escola per algunes insuficiències en els estudis. El camí lectiu va ser una mica llarg i feixuc. Però fet i fet, els anys acadèmics van acabar de la manera més paradoxal: només li va faltar una assignatura per enllestir el batxillerat. La raó i la causa va venir per les discrepàncies amb una professora sobre les idees comunistes. La mestra li va demanar que fes un treball de final de curs favorable al tema i ell s'hi va negar. I, de retruc, va suspendre l'assignatura i no va aconseguir el batxillerat.

Però amb la guitarra tot va canviar. Des que va descobrir-la i la va fer seva, la fal·lera per aprendre i estudiar el va dur a cercar els millors

⁴⁹ Joan Marc Mirón Angurell (1957-) va ser company d'infància a les colònies d'estiu. Més tard i amb els anys, l'Àlex es va convertir en l'arranjador i productor dels discos d'en Joan Marc.

professors i les millors escoles. El primer mestre va ser del mateix barri del Carmel on vivia, n'Antonio Val Lorente, quan tenia 12 anys. Val Lorente el va proveir d'una bona base musical i instrumental (1970-1976). Més tard, cap als 18 anys, va estudiar al *Centre d'Estudis Musicals de Barcelona*, on va seguir la carrera de guitarra clàssica amb el mestre José Muñoz Coca (1976-1985).⁵⁰ Quan entremig va haver de fer el Servei Militar a Saragossa, a més a més de tocar la trompeta a la banda, va aprofitar els moments d'esbarjo a la caserna per continuar estudiant aplicadament i per escriure les seves primeres obres clàssiques per a guitarra. D'aquella època neix una de les més belles: *Poema de las Violetas*.⁵¹

En tornar del compromís militar amb l'Estat va voler recuperar el temps i de manera enderiada va retornar a l'estudi reglat, fent moltíssimes classes i invertint innumerables hores en l'instrument. Al mateix temps va començar a examinar-se per lliure a l'*Escola Municipal de Música i Dansa d'Esparreguera* guiat pel seu mestre de guitarra, en José Muñoz Coca, i per na Carme Segura en la part teòrica. I en molt poc temps, en només tres anys, va obtenir el títol de grau mitjà de guitarra amb menció d'honor i, seguidament, el superior (1980-1989). Més tard, sota el mestratge de Josep Henríquez, l'any 1995, va complir el vuitè curs pendent i la titulació oficial.

Què cert i bell és tot quan un troba el seu lloc a la vida. La música l'havia corprès de dalt a baix, encarant tots els rumbos i definint tots els horitzons. Ja res el distrauria de la passió per una guitarra que l'havia enlluernat quan tenia 10 anys i que no va deixar de tre-sorejar en cap moment. Així ho reflexionava en la maduresa: «Als dotze anys ja estava amb la guitarra i la música clàssica. Als quinze estava en un grup per diferents llocs, tocant. I em vaig adonar que no podia decantar-me per una altra cosa que no fos la música». La seva disposició i preparació musical el va dur a un

⁵⁰ Primer al *Centre d'Estudis Musicals de Barcelona* a l'avinguda Vallvidrera i, després, amb classes particulars. José Muñoz Coca també va ser professor de Mercè Blanes.

⁵¹ Es pot escoltar *Poema de las Violetas*, d'Àlex Blanco, en la interpretació a la guitarra d'en Jordi Robert, en el següent enllaç: <https://youtu.be/yqxvcU1QWTc> Jordi Robert va ser company d'estudis de joventut de l'Àlex.

personalíssim mari-datge amb l'instrument, experimentant des del principi totes les versions: la guitarra espanyola, l'acústica i l'elèctrica. La seva versatilitat el feia competent i suficient en tots els àmbits, donant a cadascuna el toc necessari per treure-li l'ànima sonora en qualsevol estil. I tant se'l podia sentir distorsionant solos amb la guitarra elèctrica en un conjunt de pop-rock com introduint l'acústica en gravacions fonogràfiques. O to-cant l'espanyola en concerts i actuacions arreu del país. I tot plegat in-tercanviablement. Es poden escoltar alguns breus fragments amb totes les guitarres a l'enllaç del peu de pàgina.⁵²

Un dels primers duets de guitarra clàssica el va fer amb la Gemma Plandolit, una coalició musical molt reeixida. La solvència artística de la parella els va dur fins a Andalusia, invitats per inaugurar el 1r. *Certamen Musical de Jóvenes Intérpretes 'Ciudad de Córdoba'* (1982). I durant sis anys tocarien plegats arreu de Catalunya i l'Estat.⁵³ Però la vàlua guitarrística de l'Àlex també lluiria en solitari. Els seus concerts de música clà-

ssica i contemporània arribarien a escenaris tan inversemblants com París —a la seu de l'Ajuntament del districte VI—, a Benissa (Alacant) —en el lliurament de premis de composició Joan Baptista Cabrera—, a Bagneres (França) —en el Festival de les Arts— o al *Christian Artists Seminar* a De Bronn (Holanda).⁵⁴ Com a intèrpret va actuar en bona part de la geografia de l'estat espanyol, de països europeus i del continent americà. Bèlgica, Itàlia, França, Holanda, Estats Units, Mèxic, Guatemala o El Salvador el van rebre en diverses facetes musicals. A més a més, la seva gran versatilitat i disposi-

⁵² En el següent enllaç es poden escoltar diversos i breus talls d'interpretació de l'Àlex a la guitarra elèctrica, acústica i clàssica, al llarg de la seva carrera guitarrística: https://youtu.be/R4z_xcTld1Y

⁵³ Alguns temes del repertori eren *Golliwogg's Cake-Walk* de Claude Debussy, *Pavane* de Maurice Ravel, *Suite Anglesa* de J.W. Duarte, *Micro peces* de L. Brower o *Danza Oriental* d'Enrique Granados.

⁵⁴ Dels àlbums *Cuerdas-1* (1990) i *Cuerdas-2* (1992), en el següent enllaç es pot escoltar l'Àlex amb la guitarra espanyola en quatre temes: *Dialogando*, de Daniel Fortea; *Suite anglesa*, de John W. Duarte; *Berceuse*, de Leo Brower; i *Cavatina* (tema de la pel·lícula 'El Caçador'), de Stanley Myers. <https://youtu.be/7WsKIPVcpz4>

ció creativa amb la guitarra van ser requerides per a diversos muntatges artístics, com el que va protagonitzar amb l'actriu Mar Fernández, amb una proposta escènico-guitarrística sobre el poeta Antonio Machado i els seus darrers mesos a Barcelona: «*Machado en dos actos*» (2001-2008).⁵⁵

Però a banda dels diversos i apassionants esdeveniments de la seva llarga carrera musical,⁵⁶ l'Àlex va viure i protagonitzar mitjançant la guitarra un dels episodis més dolços i tendres del seu currículum. Ell mateix ho va resumir i detallar en una entrevista de televisió: «*Als 18 anys vaig començar a fer classes de guitarra, i unes de les meves primeres alumnes van ser dues nenes d'11 anys que les dues es deien Mercè. Amb una d'elles ja he tingut dos fills (per la via legal), l'altra és la meua cunyada*».⁵⁷ Curiosament, la Mercè Blanes va passar de ser la primera

alumna a convertir-se en companya de vida, en mare dels seus dos fills i, també, en parella artística. La consistent i reglada competència musical que la Mercè va adquirir la va dur a tocar en duet amb

l'amat que havia compartit tant i tot.⁵⁸ El vídeo de marit i muller tocant *Scherzino Mexicano* de Manuel Ponce en una gravació del 2006 és encisador.⁵⁹ I en dos discos monogràfics de guitarra de 1990 i 1992 –*Cuerdas*–, també se'ls pot escoltar interpretant dues peces, una d'elles la *Danza Española (Oriental)* d'Enrique Granados.⁶⁰

⁵⁵ El monogràfic sobre Antonio Machado –*Machado en dos actos*– van ser unes actuacions realitzades del 2001 al 2008 dins de la proposta *L'aventura del llegir*, un programa de l'Institut de Cultura de Barcelona per fomentar la lectura. L'acte per a grups reduïts d'unes 50 persones posava en escena a l'actriu Mar Fernández i a l'Àlex Blanco a la guitarra espanyola tot relatant escènicament els darrers anys de Machado a Barcelona.

⁵⁶ Amb un dels seus alumnes, en Dimmy Rider, posaria en marxa *Jazz Quorum*, un diàleg jazzístic amb *standards* de jazz o blues. Altres facetes professionals van ser de músic d'orquestra de ball. Una primera experiència la va tenir amb Miki i Encarna (1983-1987), coincidint un temps amb el guitarrista Marcelo Matte. I també va formar *Acords Privats*, un duet amb Noemí Calvet i, posteriorment, amb la seva esposa (1993-1997).

⁵⁷ Entrevista a Vallès Visió TV, en el programa *Parlem-ne*; desembre de 2011.
<https://www.youtube.com/watch?v=qhG9sbcVbQI>

⁵⁸ Mercè Blanes Adelantado (1964) és professora de música en l'especialitat de guitarra clàssica, titulada pel Conservatori de Música de Barcelona. Va ampliar la seva formació musical estudiant piano, composició i harmonia moderna. També és una reconeguda poetessa, amb dos llibres publicats: *Converses imaginàries* i *Poemes blancs*.

⁵⁹ En el següent enllaç es pot veure i escoltar el duet de l'Àlex i la Mercè tocant *Scherzino Mexicano* de Manuel Ponce. La gravació de vídeo és de l'any 2016: <https://vimeo.com/187547822>

⁶⁰ En el següent enllaç es pot escoltar l'Àlex i la Mercè tocant *Danza Española (Oriental)* d'Enrique Granados i *Scherzino Mexicano* de Manuel Ponce, en els àlbums *Cuerdas-1* (1990) i *Cuerdas-2* (1992): <https://youtu.be/d7l2ovhrMBA>

A banda de la primera i jovenívola experiència amb les Mercès, l'Àlex es va prodigar a bastament en la didàctica musical:

«M'agrada ensenyar. És una de les grans responsabilitats que tenim totes les persones. Primer, la més important és la d'aprendre tot el que es pugui. Tenim aquest regal, que és la vida, i hem d'aprofitar tot el que puguem per aprendre. Però la segona gran responsabilitat és compartir tot allò que hem après de bo. Aleshores, ensenyar, per a mi és una gran satisfacció. Poder compartir i explicar totes aquelles coses que ens ajuden a ser una mica més persones, una mica més realitzats, una mica més feliços».

Aquest desig que va transmetre amb deler a desenes d'alumnes, també el va compartir a casa, amb els fills. Tant l'Àngel com la Laura van rebre dels progenitors tal excel·lent base musical, que fins i tot col·laborarien conjuntament en sengles projectes artístics. L'Àngel, amb gran sensibilitat i execució guitarrística, sempre ha estat disposat a participar-hi. I la Laura, multifacètica, destra en belles arts, piano i amb bona

veu, ha estat, artísticament i musicalment, molt activa.⁶¹ Entre altres aportacions, la sensibilitat de la Laura ha quedat ben reflectida en musicalitzar un poema de Montserrat Abelló —*Cadascú ha de tenir*—, amb la participació de l'Àlex en els arranjaments (2016).⁶² I, també, en un vídeo del 2017 se la pot veure i escoltar amb el seu pare a la guitarra cantant *Nues*, del grup *Hora de Joglar*.⁶³

⁶¹ L'Àngel Blanco Blanes (1992) té estudis de piano i música al Conservatori de Granollers, i també de guitarra clàssica i elèctrica amb Àlex Blanco, Pep Lluís Guardiola i Xavi Fort. Ha estat professor de guitarra durant diversos anys i actualment treballa com a tècnic de laboratori, amb grau de Nanociència i Nanotecnologia en la UAB (2010-2015). La Laura Blanco Blanes (1997) ha fet estudis de piano, cant, teatre musical a l'Escola Municipal de Montornès del Vallès, i també de piano modern-jazz i harmonia. I actualment està fent el darrer curs de grau de Belles Arts en la UB (2018-2019), a més de participar en diverses activitats musicals, com a compositora, cantant o pianista, i en diverses exposicions d'art.

⁶² El poema *Cadascú ha de tenir* de Montserrat Abelló, musicat i cantat per la Laura Blanco i instrumentat conjuntament amb l'Àlex, es pot sentir en el següent enllaç: <https://youtu.be/eX2wrnw5zyk>

⁶³ La versió de la Laura i l'Àlex de *Nues*, del disc *Present*, del grup Hora de Joglar, es pot veure en el següent enllaç: <https://www.youtube.com/watch?v=wqTo7-Gc6mo>

Un fet destacable de la personalitat de l'Àlex va ser la seva didàctica musical. Sí, personalitat, perquè la didàctica mai no va ser un apèndix ni un concepte aliè a la seva persona, sinó que ell mateix era una forma de ser i pensar que incloïa tot el que feia. Aquesta didàctica personal que va impartir en multitud d'ocasions amb els alumnes, en la feina a l'estudi de gravació o en els concerts i en les diverses activitats artístiques, va ser un instrument més en les seves mans. Era un fons absolutament transferible de vitalitat i d'estil de vida:

*«Perquè venim a aprendre y després a compartir. Per a mi aquest és un principi vital. Això em dóna raó per tot el que faig i per tot el que sóc. Per a mi, aprendre és sentir-me viu, és sentir que creixo, que té sentit la meua vida. I, sobretot, en el moment que comences a compartir-ho, crec que el cercle arriba al seu punt culminant».*⁶⁴

Com en tot el que va fer al llarg dels anys, la seva tesi didàctica de la música es resumia en saber exactament què era suficient i què era sobrer. Concepte senzill, però transformador. Molts l'havíem escoltat infinitat de vegades repetint la seva cèlebre màxima: «*menys és més*». És a dir, cal tocar el que cal tocar, fer-ho bé i saber que el que no convé no cal. Aquesta mirada de vida aplicada a l'àmbit artístic el conduiria a adaptar unes belles i conegudes paraules del rei Salomó recollides a l'Eclesiastès. L'original bíblic fa referència als diversos períodes de la vida, on hi ha temps per a tot el que es vol, i on cada cosa és bella en el seu moment. I com si fos una classe magistral per als seus alumnes de guitarra o per als artistes que anaven a gravar a l'estudi, l'Àlex va deixar-nos a tots plegats una particular adaptació: el seu llibre d'estil.

*«Els músics tenim el nostre tempo.
Temps d'aprendre i temps d'ensenyar,
temps d'escoltar i temps d'actuar,
temps en silenci i temps de música,
temps d'acompanyar i temps per al 'solo',
temps de llegir i temps d'improvisar,
temps de callar i temps per cantar,
temps de consonàncies i temps de dissonàncies,*

⁶⁴ Entrevista a Vallès Visió TV, en el programa *Caps inquietes*, desembre de 2013:
<http://vallesvisio.alacarta.cat/caps-inquiets/capitol/caps-inquiets-amb-alex-blanco-i-cuina-vo>

*temps entre el públic i temps davant el públic,
temps en solitari i temps en conjunt,
temps de tocar IN i temps de tocar OUT,
temps lent i temps presto,
a temps i fora de temps,
amb temps i sense temps...
...i tot ha estat bonic en el seu temps».⁶⁵*

Des d'aquestes paraules es pot albirar l'esperit de l'Àlex quan feia classe als seus alumnes, instant-los a tocar exactament el que havien de tocar i practicar amb cura i responsabilitat, a ser conseqüents i aplicats. I també es pot intuir com després de les diferents preses de gravació a l'estudi sabia trobar el punt just entre totes les repeticions i interpretacions per a dir finalment: *«aquesta és la bona»*. Una frase màgica per constatar, per una banda, la millor o més acurada interpretació i, per l'altra, els límits de la perfecció humana.

La didàctica, tan necessària per bastir ponts de coneixement en el procés creatiu, donaria els seus fruits. Per això assegurava:

«Tots aprenem d'imitar. De fet, el procés creatiu sempre té tres grans etapes. La primera és la imitació. La segona etapa és l'assimilació. És a dir, quan ho entens i quan ho interioritzes. I la tercera és la innovació. Sempre he tingut la sensació de ser un etern aprenent de la música i de totes les coses. I segueixo copiant i segueixo estudiant els llibres. I espero no perdre mai aquesta actitud d'aprenent».

⁶⁵ Versió adaptada als músics del passatge bíblic d'Eclesiastès 3:1-11:

*«Per a tot hi ha el moment oportú, i un temps per a cada cosa en aquest món.
Temps de néixer i temps de morir. Temps de plantar i temps d'arrencar la planta. Temps de matar i temps de guarir.
Temps d'enrunar i temps de construir. Temps de plorar i temps de riure. Temps de lamentar-se i temps de ballar.
Temps d'escampar les pedres i temps d'aplegar-les. Temps d'abraçar i temps de deixar-se d'abraçades. Temps d'adquirir i temps de perdre. Temps de guardar i temps de llençar. Temps d'esquinçar i temps de cosir. Temps de callar i temps de parlar. Temps d'estimar i temps d'odiar. Temps de guerra i temps de pau.
Què en treu, el qui treballa, de tants afanys? He comprovat la càrrega que Déu posa als homes perquè se n'ocupin.
Tot ho ha fet apropiat al seu moment; però també ha posat en el seu cor la idea de l'infinit, tot i que l'home no arriba a copsar l'obra que Déu ha fet, de principi a fi».*

I va seguir aprenent. A banda dels estudis reglats de guitarra i música, també es va interessar per altres instruments. Tocava amb absoluta solidesa el baix elèctric, sent el baixista de grups com *La Banda de la Sal* (1987)⁶⁶ o gravant-lo habitualment per produccions discogràfiques a l'estudi. I d'altres, com el teclat, el banjo, l'harmònica o l'acordió els anava aprenent de forma autodidàctica. No obstant això, amb el saxo alt, la viola i la flauta travessera va aprofundir, estudiant-los i aconseguint en cada un d'ells el grau mitjà del Conservatori (1987-1997). Sorprenentment, l'Àlex ens va llegar un excel·lent registre discogràfic amb la flauta travessera: l'àlbum *Después de un sueño* (1993). Un duet amb la pianista Raquel Andreu amb temes de Christopher Norton o Gabriel Fauré, entre d'altres.⁶⁷

Aquesta capacitat d'aprendre i experimentar diferents instruments seria vital en la seva mirada musical. La perspectiva d'un músic ben format i entenimentat com l'Àlex va donar un indubtable valor afegit a tot el que feia. La seva forma d'entendre la música, tant de manera general com particular, influiria molt positivament en el conjunt de les gravacions i en el desenvolupament dels concerts, com amb la banda de música de pel·lícules, *Swing Set* (1988-1995), on tocava el saxo alt, o amb la *Big Band de Granollers* (1995-1997 i posteriors esporàdicament), com a guitarrista i saxofonista.

⁶⁶ En el següent enllaç es pot escolar *Pásame la Sal*, de l'Àlex Blanco, un tema introductor a tots els concerts i actuacions de la *Banda de la Sal* (1987), on l'Àlex tocava el baix elèctric: https://youtu.be/Wf_ni7RGJY

⁶⁷ Gravació realitzada als estudis *Kroma*, a la ciutat de Dénia (Alacant) el 1993, produïda pel mateix segell discogràfic. Es pot escoltar l'àlbum *Después de un sueño* en el següent enllaç: <https://youtu.be/hqDgglAfUNc>

Els més de trenta anys d'experiència com a docent de diverses matèries musicals en centres públics i privats es convertirien en un actiu molt preuat. Va ser cap d'estudis i director de *l'Escola Municipal de Música* d'Esplugues de Llobregat, a més de professor de guitarra clàssica i

moderna, saxo, llenguatge musical i combo en el mateix centre (1996-1999). També fou cap d'estudis de l'escola *Tot Música* de Caldes de Montbui (1995). I entre altres escoles i centres on exercí de professor i pedagog, com a Bellaterra, Granollers, Gavà, Martorelles o Esparrague-ra,⁶⁸ és de destacar els cursos que va impartir a la *Universitat Rovira i*

Virgili de Tarragona (1995-1996) i a l'*Ins-titut Joan Llongueres* de Barcelona (2006-2007). Però una de les més reeixides va ser la de professor d'improvisació en el *Màster de Post Grau en Musicoteràpia* de la Facultat Blanquerna-Universitat Ramon Llull (2002-2008). La seva aproximació com a musicoterapeuta al món de la te-ràpia el va proporcionar un sentit més profund del mer utilitarisme i hedonisme artístic de la música. Amb la musicoteràpia va copsar realitats humanes que anaven més enllà del plaer i el gaudi sonor. La música apaivagava l'esperit:

«He tingut moltes ocasions de tocar a molts indrets, fent concerts... I he tingut ocasions molt maques de fer-ho d'una manera més solidària. Vaig estar al psiquiàtric de Sant Boi amb una reacció inesperada, perquè, normalment, per la gent que està allà internada mai saps com sortirà la cosa. I és fantàstic que davant aquesta música que és molt tranquil·la, estaven calcats, estaven callats, estaven receptius, i parlaven des de les butaques dient-me coses boniques i encisadores. També recordo que fa poc vaig estar a l'hospital Sant Joan de Déu i vaig passar per la secció d'oncologia... I veure com els nens, les nenes i els pares s'acostaven i escol-

⁶⁸ *Escola Municipal d'Esparreguera*: professor de guitarra clàssica i moderna, baix elèctric i música de cambra (1981-1983). *Escola de Música de Gavà*, dirigida per Carme Amat: professor de guitarra clàssica i moderna i saxo (1992-1994). Convidat com a professor de guitarra i conjunt als cursos d'estiu *Semana de Música Kroma* (1991-1997). *Escola de Música Moderna L'Estudi*, de Granollers: professor de guitarra moderna, llenguatge musical i flauta moderna (1992-1997). *Escola de Música de Bellaterra*, dirigida per Montserrat Roig: professor de guitarra clàssica i moderna, saxo, llenguatge musical i combo. Designat com a professor de guitarra als cursos organitzats per l'escola a la *Universitat Autònoma de Barcelona* (1993-1997). *Escola de Música de Martorelles*, dirigida per Ignasi Caño: professor de saxo i flauta travessera (1997-2000). Substitut del mestre Josep Hernández a l'*Escola Municipal de Música de Granollers* (1998-1999).

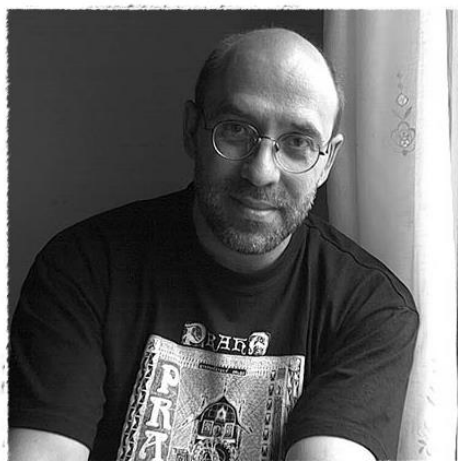
taven... I notes que hi ha el feedback aquell... Són moltes i moltes coses...!».

Aquesta suggeridora al·lusió a *'moltes i moltes coses...'*, resum inconcussament com l'efecte de la música pot arribar a ruixar l'esperit d'una claror tan guaridora. Un esguard encalmat de vida, molt més profund que la simple experiència consumista i comercial de l'art. Al cap i a la fi, una vivència de l'ànima que omple de sentit els sentits, que ens acompanya i ens ullprèn. I, si fos ara, l'Àlex ens ho tornaria a dir amb els dits amarats de dolça música: *«perquè sobren presses i angioixes»*.

5 ~ EMBELLINT ELS SOMNIS MUSICALS DELS ALTRES

«No hi ha resurrecció si no hi ha mort; no hi ha naixença si no hi ha crisi: les grans obres neixen de les grans crisis» (Àlex Blanco Guinot)

Com els terrissaires que modelen el fang fins a donar vida a un bocí de terra eixuta, així era l'Àlex: un terrisser de la música. La comesa consistia a transformar un erm i àrid territori sonor en un verger de músiques vives. I no sempre el propòsit resultava fàcil ni senzill. Moltes vegades l'argila i l'aigua no quallaven prou per a sostenir-se. Més aigua no ho feia més melodiós, ni més terra més harmònic. Fins i tot, quan amb les mans modelava les delicades figures musicals, sovint algunes arestes s'escardaven, perquè un xic més o menys d'humitat canviava el sentit íntim i últim de la composició. I després de voltes i voltes en el torn de la partitura, entre els dits experts i la paciència de l'arranjador es reconstruïa una perceptible efígie que sempre acabaria sent una petita obra d'art al servei dels altres.

L'Àlex era un artesà de la música. Un artesà amb ànima espiritual i professional. Tenia esperit, molt; tenia professionalitat, molta. I per estrany que sembli, la conjunció entre ambdues essències feien de l'il·lustre terrissaire un expert psicòleg dels somnis dels altres. Perquè l'aigua també era el seu esperit; i l'argila el seu alt sentit professional. La combinació el feia solvent i amb recursos davant els reptes de noves i diferents produccions. En la llarga història de l'estudi de gravació, moltes d'aquestes petites obres van començar tan anònimament que, a vegades, al final del procés no es reconeixien a si mateixes. D'altres, molt més definides i encara perfectibles, només necessitaven el toc precís i il·luminador del terrisser per reverdir l'obra.

Tot va començar un dia de 1980. En un petit i molt casolà estudi dins d'una minúscula habitació a casa de la mare, va ser on per primer cop va

començar a arranjar els somnis dels altres. Els primers afortunats van ser dos cantants. Una parella, un matrimoni: la Maria Luz Bermúdez i el Rafael Gómez.⁶⁹ Es feien dir *Ráfagas de Luz*. El Rafael va aportar les seves cançons i l'Àlex va fer els arranjaments. La gravació es va realitzar a Sonocentro, un estudi de Barcelona on el Manu, el Miki i l'Esteve serien els enginyers de so.⁷⁰ Després d'aquella primera producció, tres anys després i en el mateix indret, va veure la llum *Oye, Papá*, el musical que mesos enrere havia realitzat conjuntament amb José Luis Cortés (1983).⁷¹ I a l'any següent va ser l'arranjador del primer àlbum en solitari de Vicente Forner, *Identidad* (1984),⁷² també gravat a Sonocentro.

A més a més del bagatge que durant un temps havia acumulat amb les gravacions fonogràfiques de Resson, aquelles tres primeres experiències en quatre anys el van animar a dissenyar el seu primer estudi, dins d'una habitació de la llar que l'Àlex i la Mercè havien acabat d'inaugurar amb la unió matri-monial (1985). L'estudi era tan pe-tit que li van posar per nom *Lili-put* (1985-1994).⁷³ En aquest indret començaria el gruix de la prime-ra i productiva etapa com arran-jador i productor. Durant sis anys va restar al carrer Praga de Barcelona, malgrat que durant un temps el domicili familiar es va tras-lladar al carrer Tramuntana, de manera que podrien ampliar amb una habitació més el petit estudi. I, més tard, en canviar de residència a Mon-tornès del Vallès, el nom de *Liliput* va persistir fins al 1994, donant pas a *AxB Music* (1994-2017).

El mateix Àlex explicava en una entrevista com va ser el trànsit de músic fins a arribar a fer de productor:

⁶⁹ Els integrants de *Ráfagas de Luz* era el matrimoni Mari Luz Bermúdez y Rafael Gómez. Rafael va traspasar sobtadament dos anys després de la gravació de l'àlbum. En el següent enllaç es pot escoltar un petit recull instrumental: <https://youtu.be/VVvtJVq35zQ>

⁷⁰ A la gravació, a més de l'Àlex, van intervenir en Jordi Vera a la bateria, Esther Balberán al mellotron i en Roger Ferrer al teclat i al sintetitzador. Roger Ferrer, biòleg de professió, era un bon amic d'estudis de l'Àlex.

⁷¹ *Oye, Papá* és un musical sobre l'oració de Jesús, el 'Pare nostre', musicat per Àlex Blanco i José Luis Cortés, amb producció de Luis Alfredo Díaz. Va veure la llum en cassette l'any 1983. <https://youtu.be/ZFcHynK4YE8>

⁷² L'Àlex va ser arranjador de l'àlbum *Identidad*, juntament amb el compositor, Vicente Forner. En el següent enllaç es pot escoltar un tema, ¿Qué harías tú?: <https://youtu.be/a8GONjA93kU>

⁷³ *Lilliput* és una nació insular fictícia on transcorre la primera part de la novel·la satírica *Els viatges de Gulliver*, de l'escriptor Jonathan Swift.

«A la producció arribes d'una manera molt natural. Sóc músic, d'aquests que ha fet la carrera al conservatori, que sempre havia tocat en conjunts o grups musicals, que sempre havia estat entre la música clàssica i la moderna..., i arriba el moment en què et comencen a demanar ajuda per gravar un disc, perquè jo havia fet els arranjaments de tres discs, i això, en aquell temps, ja era una gran experiència. I vas pujant, i després m'encarreguen que coordini els músics, que faci una mica els arranjaments que ha de tocar cada instrument, que controli una mica el tècnic de gravació i de mica en mica vas obrint tot això fins que te n'adones què t'estan demanant: 'vull fer un disc, què haig de fer des del principi fins al final?'. I aleshores agafes consciència que estàs fent de productor».

Amb l'arribada de la feina de productor a *Liliput* tot coincidint amb l'enllaç matrimonial de l'Àlex i la Mercè (1985), es van donar les primeres anècdotes musicals de la família. Com s'acostumava a fer a l'època, la llista de noces del casament la van encarregar en uns grans magatzems de la ciutat. En seleccionar els presents que familiars i amics haurien de triar per regalar, la selecció va ser tan gran que al final la llista va quedar ben variada i farcida. Però en acabar el casament, quan van revisar tots els regals i van comparar-los amb les necessitats reals de la família, van arribar a la conclusió que potser sobraven presents i faltaven instruments. Així, com el que realment necessitaven era un sintetitzador per l'estudi de gravació, una bona part dels regals van ser bescanviats. Al final, quan amics i familiars anaven a casa a dinar o a sopar, el problema era que el regal que havien fet no el veien per cap lloc de la casa. I els hi havien d'explicar que els havien bescanviat per un trosset de sintetitzador.

La inauguració de l'etapa de *Liliput* (1985) va coincidir amb la primera producció d'un grup de veus anomenat Doxa. Com que l'equip de gravació encara no havia estat instal·lat i com que Doxa era una formació prou nombrosa, la gravació es va arranjar conjuntament amb Josep Marc Laporta a l'estudi del carrer Praga. Però la gravació, tant les veus com els instruments, es va fer íntegrament als estudis de Sonocentro. També en el mateix any l'Àlex va ser l'arranjador de l'àlbum *Prima Donna*, de la cantant afroamericana de jazz Dona Hightower, amb la participació

d'importantes figures del jazz català, com Manel Camp o Lluís Rivalta. *Prima Donna* va ser gravat als estudis Moraleda.⁷⁴

I les primeres produccions a l'estudi *Liliput* van arribar:⁷⁵ Llorenç Torras, amb l'àlbum *Tot sol no pots* (1985); Jonás, *el hombre tragado por un pez* (1985); Vicente Forner, amb *Confidencial* (1986); Raphael Pherrer, amb *Desnormalització* (1986);⁷⁶ Dàmaris y Jonathan Gelabert amb *Improvvisando* (1986); Ictus, amb l'àlbum *En tu camino* (1986); Joan Marc Mirón, amb *Mai més sol* (1986); Ca-liu, amb *Y tendréis un cántico* (1987); *David&Goliath, o como un peso pluma venció a un peso pesado* (1987); Esclat de Pau, amb l'àlbum *Servirte* (1988); Llorenç Torras, amb *Cantando con Salmos* (1989), i altres diverses gravacions i falques publicitàries per Ràdio Marina (Costa Brava).

El trasllat de la família a Montornès del Vallès el 1991 va anar lligat al creixement de la feina i a la necessitat d'ampliació de l'estudi de gra-

vació. Després d'altres consideracions i ofertes rebutjades, es van instal·lar en una casa de la família als afores del poble. El lloc era ideal per gaudir de la música i provocar la inspiració. I, a més a més, els baixos de la casa en forma de gran

garatge van facilitar les coses per acomodar un estudi més ampli, millor equipat i amb més serveis. Les primeres gravacions arribarien a

⁷⁴ L'àlbum *Dona Hightower~Prima Donna* va comptar amb la participació de primeres figures del panorama musical del país. Jordi Camp va tocar el baix; Lluís Rivalta, la bateria; Manuel Camp, el piano i els teclats; i Ricard Roda, la flauta i el saxo. L'Alex va tocar les guitarres. Es poden escoltar algunes peces de *Dona Hightower~Prima Donna*, àlbum editat per Mastervisión Records (1985), en el següent enllaç: <https://youtu.be/zyTI2DtUzz0>

⁷⁵ En el següent enllaç es poden escoltar uns breus fragments d'algunes de les primeres gravacions i produccions a l'estudi Liliput: <https://youtu.be/UXTwOyi2ROs>

⁷⁶ *Desnormalització*, de Raphael Pherrer, va ser premiat com a millor disc català l'any 1987 per Ràdio Nacional.

Montornés. Kairoi, amb l'àlbum *Señor de los pobres, Señor de la historia* (1991), Xirat, amb *Viu l'aventura* (1992); Kalein amb *Para siempre* (1998) o Bufanúvols, amb *Danses per la Pau* (2002), entre molts d'altres, serien alguns dels grups i solistes que gaudirien no només d'un lloc idoni per gravar sinó d'un servei a mida de cadascú, tant pel que fa a les necessitats concretes com a l'ambient de treball i familiar.⁷⁷ Moltes vegades els músics i cantants pujaven al pis de dalt, a casa dels Blanco-Blanes, a dinar i fer un petit recés tot petant la xerrada, per prosseguir amb la feina amb renovades forces.

El salt endavant va arribar l'any 1998, quan, a més a més d'estudi, *AxB Music* també es va convertir en segell discogràfic. Amb l'habitual aportació de la Mercè en diversos aspectes logístics, d'administració i comptables, el canvi va reeixir. La seva contribució amb les trucades telefòniques, el manteniment de contactes, la transcripció de partitures a l'ordinador, creant cançons per encàrrec, posant veus a gravacions o cuinant dinars per un gran nombre de persones, va ser determinant per a la nova direcció de l'empresa familiar. A banda dels aspectes d'edició propis del segell *AxB Music*, també s'hi va afegir el disseny de caràtules i una planificació més integral dels projectes fonogràfics. I les primeres edicions van arribar, com una producció pel Gran Casino de Barcelona o una altra de Kalein, donant pas a una llarga llista de treballs que farien un tomb important a la inicial tasca d'estudi de gravació. L'Àlex explicava l'abast de la seva feina:

*«Em defineixo dient que em dedico a fer realitat els somnis musicals d'altres persones. Em diuen: 'mira, jo he fet unes cançons, vull fer un disc...'. Doncs, seiem. I a partir d'aquí dibuixem una línia i endeguem tot el procés que s'ha de fer fins que arribi a ser un disc presentable a qualsevol lloc. Aquesta és la meva feina: la de productor musical».*⁷⁸

⁷⁷ Entre molts solistes i grups que van passar per *Liliput* i *AxB Music*, es poden comptar José Bernal, Grupo Reto, José Luís Sánchez, Pura Aroca, Angel Cano, Nguyen Hang, Llorenç Torras, Antonio Zamora, Xirat, Oriol i Agustí Vaca, Dàmaris i Jonathan Gelabert, Ictus, Akrimony, Vet aquí, Verbum Dei, Fidel i Fernando, Moisés Hernández, Dennis & Nanette, Francisco Palao, Antònia Vilàs, Sola Gracia, Raphael Pherrer, Manantial, Anemí, Joan Marc Mirón, Luís Enrique Ascoy, Coral de la Barceloneta, Luis Alfredo Díaz, Jordi Robert, José Muñoz Coca, Eulalia Beneroso, Gonzalo de María, María Cots, Néstor Gallego, Kalein, Iray, Mijael Hayom, Neus Rodes, 70 x Set, Mercedes Pérez, Diego Anibaldi, Rosana Álvarez, Shirah Jadashah, Elena Andrés, Sargon, Shekinah, LAD, Nómadas, Vox Menú, Francesca Patiño, Oscar Remón, Patrik Henríquez, José Antonio Díaz, Tano G. Buendía, Fabiola, Crescencio López, Zacarías Martínez, Mingo Fuillerat, Pere Bayona, Eurasia, Miquel Frattarola, Swing Set, Àngels Gualo, Victoria Hernández, Rosa Solé, Ernest Ruiz, Javier Gacías, Elisabeth Meseguer, Josep Lluís Cahís, Carla Costa, Xavier Morlans o Joan López.

⁷⁸ Recull de dues entrevistes. Entrevista a Vallès Visió TV, en el programa *Parlem-ne*; desembre de 2011.

Les seves paraules expliquen millor que ningú la realitat de la professió. Un treball de productor, arranjant i donant forma a unes cançons fins a arribar al producte final:

«La primera cosa que faig és dissenyar i imaginar una mica com ha de ser el disc. Per posar un exemple: ve una persona i diu que vol fer una cosa que siguin els nous tradicionals però amb uns tocs de modernitat, amb una mica de tecno..., i així ens inventem una cosa nova. Tot això és anar dissenyant el producte. I després venen els arranjaments: què és el que ha de fer cada instrument a cada moment. I, com és lògic, això ho ha d'interpretar un músic o jo mateix tocant diferents instruments. Després

hi ha la fase de gravació, a l'estudi, amb les mescles i, quan ve el cantant, com ho ha de cantar... És a dir, la direcció de tot el procés. Sovint estic implicat en moltes d'aquestes etapes, fins i tot a vegades en totes les etapes». (...) «A l'estudi entra un esborrany i surt una cosa que ha de ser presentable en qualsevol mitjà. Pot sortir per la ràdio, per televisió, pot sortir on sigui. (...) M'agrada la meva feina. En realitat és divertit i em sento com una llevadora de nens musicals que neixen. I a vegades també em sento com a esteticista. Totes les fases són maques i interessants. Algunes són més dures que d'altres, i a vegades no surten a la primera.

Algunes s'han de parlar, esborrar i tornar a començar, però és un procés molt satisfactori. És distret, perquè fer un disc poden ser tres o quatre mesos de feina. I després canvies de client, d'estil...».

És evident que entre tantes gravacions i produccions, les qualitats originals eren molt diferents entre sí i, pel que fa a la competència musical dels compositors, també. Alguns cantants eren molt amateurs, amb importants mancances musicals. I d'altres eren professionals, amb grans capacitats artístiques. Respecte als primers, a vegades la qualitat era tan justa que demanava de fer una gran feinada d'estructurar unes peces que, d'origen, fins i tot només venien xiulades o amb estructures que no s'aguantaven per enlloc. I malgrat que aquest tipus de treball no era gaire habitual, molt de tant en tant arribaven composicions il·legibles i, com l'Àlex acostumava a dir, *«amb les lletres posades amb calçador»*.

No obstant això, tot té una altra cara, molt més bonica i gratificant. L'Àlex va ser, merescudament, part important d'un guardó. El disc senzill *Desnormalització* de Rapahel Pherrer, del qual va fer els arranjaments i la producció artística, va rebre el premi al millor disc català de l'any 1987, concedit per Ràdio Nacional. A més a més, a l'Àlex li van atorgar l'accèssit *ex aequo* en el concurs d'indicatius i sintonies de les Emissores Municipals de Catalunya (EMUC, 1988).⁷⁹

És evident que li agradava la música i assaboria l'art com ningú. La seva forma de ser i sentir —passional amb el que creia i entregat a la professió— el va dur a gaudir professionalment en el servei als altres:

«Sempre m'he trobat molt còmode fent aquesta feina, fent aquesta tasca. Més que estar en primer pla, m'he sentit molt músic, molt professional, molt artesà... I, a més a més, té molts avantatges, doncs vas canviant d'artista, de treball... i tens aquella consciència que has fet molt perquè aquella feina soni maca. I això em dóna més satisfacció que estar davant, agafant el protagonisme».

⁷⁹ A més a més d'aquests premis i reconeixements, l'Àlex va fer diverses produccions musicals i publicitàries, com l'himne electoral per CiU (1988), la producció artística del disc *Prima Donna* de Donna Hightower, la creació de la imatge corporativo-musical de Ràdio Marina (Costa Brava), diferents jingles publicitaris per *Gasoses Sanmy*, *La Vanguardia*, *Fabricantes Asociados del Tresillo*, *Galetes Quelis*, *Cahispa*, etc., i bandes sonores per la *Comunitat de Navarra*, la *Fundació per la Pau*, *Palex*, *Promocions Immobiliàries La Azucarera* (Tudela) i d'altres.

Els somnis dels altres eren els seus somnis. Fins i tot quan les il·lusions no s'avenien amb les possibilitats econòmiques de l'artista, en el moment de fer el pressupost al client l'Àlex sempre deia: *«pel que jo et puc oferir, això val tant. Ara digues-me tu fins on pots arribar i ens entendrem... i tan amics»*. La disposició a servir als altres en mig de la professionalitat va ser clau en moltes produccions. La majoria provenien d'artistes confessionals; d'altres, de seculars.⁸⁰ Però en totes i en tot sempre hi havia aquella essència artesana del terrissaire que sap escollir cada estri i cada material, a fi i efecte de realitzar una obra que altres gaudirien en el gran aparador de la vida.

Les màquines amb les que havia de bregar dia a dia no significaven un gran escull per deixar volar el seu esperit artesà. Malgrat viure immers en la tècnica, en els instruments mecanitzats i postissos, i fins i tot sent molt bon coneixedor dels avenços tecnològics i informàtics, sempre va saber trobar l'equilibri necessari per construir els somnis dels altres amb el suau tacte del terrisser; amb la docilitat de l'artesà que sap que a les seves mans, només amb les mans, es poden concebre meravelloses harmonies que poden arribar a acariciar l'ànima.⁸¹

⁸⁰ L'estimació és d'un 65% de gravacions d'àmbit cristià (catòlic i protestant) i un 35% de secular. No obstant això, pel que fa a la seva feina com a professor o instrumentista de guitarra i d'altres instruments, la totalitat era d'àmbit secular.

⁸¹ En el següent enllaç es poden escoltar uns breus fragments d'algunes de les darreres gravacions i produccions arranades per l'Àlex a l'estudi *AxB Music*: <https://youtu.be/OKGO5kRGVTY>

6 ~ SILENCIS CROMÀTICS DES D'UN OBJECTIU

*«La recerca de l'home per la bellesa és tan antiga
com la mateixa existència» (Àlex Blanco Guinot)*

Com sona el silenci? Com canta un clic? Què fa la veu quan el diafragma s'obre i es tanca en mil·lèsimes de segon? I els instruments de vent? Quina música fan els silencis de blanques i negres en una fotografia? És cert que les paraules callen quan les imatges parlen? I per què la música fuig d'estudi quan la càmera dispara?

Quan l'Àlex va començar a apropar-se a la fotografia gairebé no en sabia res. S'ho mirava des de lluny, com qui no vol deixar-se portar per una bogeria que el podia atrapar. Però a poc a poc li anava creixent una necessitat, un desig incert. Era un impuls indesxifrable que anava molt lligat a la seva professió i a la necessitat de trobar un contrapès a la música, una via d'escapament deslliurada de dependències sonores:

*«Han passat per l'estudi centenars i centenars de discos. I milers i milers de cançons que han passat pel meu cap i per les meves mans, que les he hagut d'anar cuidant des del principi fins al final..., una cosa monstruosa! A vegades penso que no és una situació ideal. Els músics que treballem tot el dia amb això arriba un moment que tenim una deformació que no és, precisament, positiva. Els meus fills i la meua dona saben que quan pujo de l'estudi el primer que dic és: 'si us plau, necessito silenci'. Tanqueu la música, tanqueu la ràdio, perquè necessito una mica de silenci, perquè són moltes hores les que estàs somiant constantment amb aquella cançó que no surt, que has d'arranjar, que no acaba de sonar, preocupat amb tot. I arriba el moment en què el que necessites és desconnectar».*⁸²

Paradoxalment, amb el pas dels anys i d'hores i hores a l'estudi de gravació, la música li demanava silenci. Callar. No dir res. No escoltar. Fins i tot les paraules eren sobreres. Així doncs, la necessitat de desinto-xicar-

⁸² Recull de dues entrevistes. Entrevista a Vallès Visió TV, en el programa *Parlem-ne*; desembre de 2011. <https://www.youtube.com/watch?v=qhG9sbcVbQI> I entrevista a Vallès Visió TV, en el programa *Caps inquietes*, desembre de 2013: <http://vallesvisio.alacarta.cat/caps-inquiets/capitol/caps-inquiets-amb-alex-blanco-i-cuina-vo>

se de la feina el va portar a algunes reflexions vers una nova forma d'expressió artística:

«Quan et dediques a fer música pels altres arribes a un moment que pots tenir un punt de saturació. Però a banda d'aquest punt de saturació, la música ja no és, o no era, la meua manera personal d'expressar-me. Perquè jo ajudava a altres a què s'expressessin. Aleshores va arribar un moment que vaig buscar una manera totalment diferent d'expressar-me. I en un moment donat vaig descobrir la fotografia. Crec que ha estat durant quinze anys o més la meua manera d'expressar-me, com petit artista. Sí que vaig veure que el petit artista que porto dins sortia més a través de la fotografia que no a través de la professionalitat del músic».

Aquells eren temps en què encara s'havien de dur els negatius a una tenda perquè els revelessin o tenir a casa una cambra fosca, amb les cubetes, l'ampliadora, el revelador, el fixador, tots els líquids químics, els fils per penjar les còpies i, sobretot, la llum vermella. Sortosament, el pare de la Mercè s'hi havia dedicat i tenia una petita habitació a casa amb els estris adients. Les converses i els records de la Mercè per l'afició del pare ja traspassat seria un primer contacte de l'Àlex amb la fotografia:

«La fotografia me l'havia mirat de lluny, però no hi volia entrar, perquè com m'agradí ja sé què passarà: m'hi abocaré, m'obsessionaré. Però va arribar un moment que aquestes coses no les pots evitar. Me'n recordo d'unes vacances amb la meua dona i una càmera... i clec, clec, fes-ho així o fes-ho d'aquella manera. Així que quan vaig tornar de les vacances em vaig dir: 'm'ho haig de plantejar'. I encara no existia Internet, així que me'n vaig anar a les biblioteques i vaig agafar tots els llibres que podia i vaig estar tres o quatre mesos 'empollant' fotografies. Després d'això vaig agafar una càmera i ja no he parat d'experimentar i de provar. Primer amb la fotografia analògica, en una habitació fosca, amb la llum vermella, els líquids, les cubetes... He passat hores molt gratificants. I després, quan va nèixer la fotografia digital, ja va ser la

bomba. Va ser fantàstic! Tot allò que no havia pogut aconseguir, ara ho tenia a l'ordinador».

Corria l'any 1989 quan va començar el veritable maridatge artístic amb la imatge fixa. A banda dels llibres de la biblioteca que amb la Mercè emmanllevaven per llegir-los a casa, també va conèixer en Peter, un gentleman anglès molt entès en fotografia i aficionat al surf de vela, amb qui va fer una bona amistat i aprenentatge. Amb una *Pentax Super A* va començar a donar les primeres passes vers una afició que al final s'esdevindria en una segona professió.

La primera cambra fosca la va instal·lar al carrer Praga de Barcelona, on tenia l'estudi de gravació *Liliput*. Aquell va ser un temps d'aproximacions a l'essència de la imatge, descobrint la llum com el recurs ineludible de qualsevol bona fotografia. I, també, adonant-se que no només cal comptar amb la llum sinó que cal saber veure la llum. Perquè sense conèixer llurs camins de clarors i ombres no existiria foto-grafia ni tampoc l'art de revelar l'ànima amagada darrere d'un objectiu.

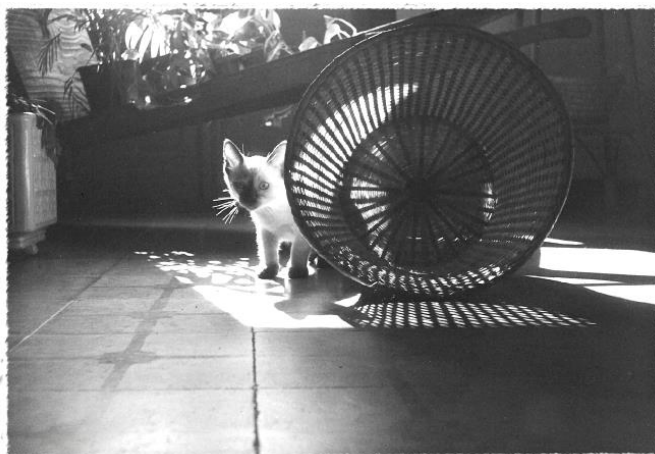
Una de les decisions més importants dels primers moments com a aficionat, i també com a professional, va ser si decantar-se per la fotografia en color o per la de blanc i negre. Des de bon inici va prendre partit per la segona, sobretot en els retrats. Però també va fer-ne en color, trobant el sentit cromàtic de les imatges i la seva relació interna. Ara bé, potser perquè estava tan convençut que descriure és destruir i suggerir és crear,⁸³ pel que fa als retrats va entendre que el blanc i negre donava a la imatge una pàtina artística més translúcida de l'objecte, una suggerent revelació del fons que atresorava. I com acostumava a defensar amb vehemència, «*la fotografia en blanc i negre és més elegant*». La realitat de tot és que més enllà de les seves paraules es descobria el pensament del fotoperiodista canadenc Ted Grant:⁸⁴ «*Quan fotografies a una persona en color, fotografies la seva roba; però quan ho fas en blanc i negre, fotografies la seva ànima*». Com si fos un full pautat on escriure negres i blanques,

⁸³ Cita atribuïda a Robert Doisneau, fotògraf francès nascut el 1912 i mort el 1994.

⁸⁴ Ted Grant és conegut com el pare del fotoperiodisme canadenc, amb un fons de fotografies en diverses galeries i arxius de més de 300.000 imatges. Va néixer el 1929.

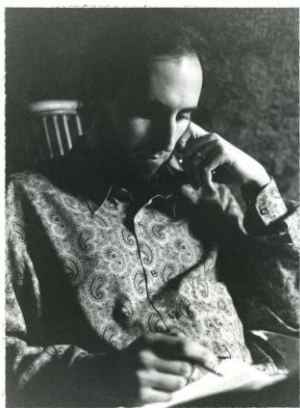
l'Àlex sempre cercava fer parlar les essències, l'ànima de la imatge revelada.

Una de les primeres fotografies, potser la primera de totes, va tenir com a protagonista destacat el gat de casa. Sorprès per l'artefacte del clic, l'animal es va mostrar felí però al mateix temps esbalaït darrere d'una cistella buida. La imatge, aturada en el moment precís, amb el terra i el canastrell en un primer pla, va deixar en segon terme el joc de llums del sol que entra des de dalt il·luminant l'estança, amb el gat com a complement indispensable

del quadre domèstic. Després de revelar la fotografia, l'Àlex i la Mercè van convenir que allò els satisfia molt, tant interiorment com artísticament. I que més enllà d'unes primeres experiències gairebé a les palpentes, hi havia un irrefrenable desig de cercar la bellesa en les imatges de paper.

Després vindrien altres fotografies amb la Mercè i el Pelut, el gos de la família. Però molt d'hora, l'any 1990, arribaria la seva primera sessió

fotogràfica en un format més professional, en aquest cas per l'autor del llibre *El Dilema del Arte*, Josep Marc Laporta, que es publicaria l'any següent.⁸⁵ Va ser una sessió d'un matí sencer, amb el suport de diversos objectes i indrets domèstics. En el procés l'Àlex va aconseguir descobrir entre els contrastos del blanc i el negre la silueta adient per la contraportada del llibre. Entre més de quaranta

fotografies van escollir la que millor explicava el sentit de l'assaig literari: silenci, art i lectura.

L'Àlex provocava la imatge. Li agradava fer sessions de fotografia intentant que el model o els models es trobessin còmodes durant la

⁸⁵ *El Dilema del Arte*, Josep Marc Laporta. Editorial Clie, Barcelona, 1991. 1ª edició, 128 pàgs.

sessió. I a mesura que passava el temps cercava la fórmula precisa perquè s'anessin relaxant, creant un espai de relació franca i espontània. Acostumava a dir que *«sempre hi ha alguna cosa bonica en cada persona»*. Per això cercava la manera de bastir ponts interpersonals per aconseguir captar la cosa tan especial i intransferible de cadascú mitjançant l'art fotogràfic.

Però els anys corrien i els avenços informàtics oferirien noves alternatives a la fotografia. Analògica o digital?, va ser la pregunta que en mig de vanes discussions es van fer els aficionats a les càmeres reflex. La resposta de l'Àlex en la secció d'opinió d'un setmanari local de Montornès del Vallès va ser prou explícita:

«Després d'un cert esgotament per com arriba a ser d'infructuós aquest discurs, un aterra a la conclusió que si no tenim res més d'important de què parlar és perquè potser hem perdut de vista les coses importants. La necessitat que molta gent tenim d'alimentar els nostres records, de capturar la bellesa que ens envolta o de crear-la amb la nostra visió personal, poc té a veure amb aquestes trifulgues. Comprendre que les eines que fem servir no tenen res a veure amb el nostre sentit del bon gust, de la proporció, de l'equilibri, de la bellesa i de l'estil, és de sentit comú. I saber acceptar i admirar l'expressió del proïsme independentment de si ho fa amb un llapis o un pinzell, amb un aerògraf o un ratolí, és signe de maduresa».⁸⁶

A l'Àlex, el pas de la càmera analògica a la digital li va arribar al tombant del segle. El canvi va significar una revolució integral, tant en temps com pels processos de visionament. Amb la contribució de l'ordinador i la velocitat i connectivitat de la càmera digital, fer una fotografia va esdevenir un acte artístic més natural i quotidià. Natural perquè en un moment podia observar l'abast del retrat; i quotidià perquè ja no necessitaria les cubetes, la llum vermella, la cambra fosca, els líquids o el manteniment d'un habitatge pràcticament dedicat als processos de revelatge. Però ràpidament va aprendre que la instantània visualització i la ràpida connectivitat de la càmera amb l'ordinador no hauria de significar

⁸⁶ Escrit de l'Àlex Blanco en la secció d'opinió d'un setmanari de Montornès del Vallès, *MoGent*.

un dispendi de disparaments fotogràfics. Va entendre que no per tenir la possibilitat de fer moltes més fotografies volia dir que milloraria la capacitat artística i la competència creativa. Al contrari. El nou enginy digital no l'allunyaria de la sàvia mirada del fotògraf assenyat que entén que només cal disparar quan l'objecte coincideix amb l'objectiu. Esperar el moment confluent, saber trobar la llum adient, romandre atent i clicar just quan la música interna de la imatge pren vida.

La necessitat de créixer com a persona mitjançant la fotografia va ser un dels seus desitjos artístics. Juntament amb la Mercè, els dos van coincidir en el binomi *aprendre i créixer*, un teorema per sentir-se més vius, obrint la ment i el cor a altres disciplines i possibilitats de l'art i la vida. No en va van unir el seu amor amb l'art compartit. En algunes exposicions van fer de la complicitat matrimonial una experiència artística integral. A *Racons plens de desig*⁸⁷ van construir harmonies sonores entre les fotografies de l'Àlex i els poemes de la Mercè. La presentació conjunta d'una exposició a Barcelona va resultar una més de les vivències que compartien. Una experiència vital plena de sentit creatiu i emocions. L'evocadora imatge d'ell; el poema suggerent d'ella:

*El ritme fràgil
del temps,
fereix racons
plens de desig.*

*Sento com
espais blancs de l'ànima
es gronxen besant
perfils eterns.
Bateguen.*

Altres, dormisquegen.

⁸⁷ *Racons plens de desig*, amb les col·leccions *Gente que cree, gente que canta* i *Cerca de mí*, va ser la presentació conjunta de fotografia i poemes a la Sala d'Exposicions de l'Església Evangèlica de Poble Nou, Barcelona, els dies 26, 27 i 28 d'abril de 2002. Va ser la primera presentació fotogràfica en públic de l'Àlex.

Tots els poemes de la Mercè són originals en català. El poema *Espais* és una traducció, del llibre *Converses Imaginàries*.

Trobar el sentit a les coses en un llenguatge artístic i creativament comprensiu va ser una de les prioritats de vida de l'Àlex i la Mercè. En el cas de *Racones plens de desig*, fotografia amb poemes; i, en d'altres, amb música:

«A moltes de les meves exposicions també he fet la banda sonora. Una mena de background musical que ho ambientés tot. Però una de les coses que m'agradava de la fotografia és que podia treballar absolutament en silenci. I jo necessitava aquest silenci. Era com anar d'un hemisferi a un altre. La música ja havia fet la seva feina. Ara necessitava expressar-me a través de les imatges. Imatges que a vegades no eren evidents, sinó més suggerents. I aquí he trobat una manera molt gratificant d'expressar-me, de dir coses, d'expressar el que tenia per dins».

I amb les exposicions van arribar els reconeixements. Un dels primers va ser en el Premi Sant Sadurní de Montornès del Vallès de l'any 2000. D'en-tre noranta-set fotografies presentades, l'Àlex va quedar segon en la categoria de blanc i negre. La imatge d'una nena al piano sorpresa per l'objectiu va ser celebrada pel jurat. La senzillesa, però al mateix temps la força d'una mirada tan encisadora com espontània, va aconseguir recrear aquell clima del petit estudiant que s'encanta fàcilment revelant la veritable ànima infantil.

Aquella nena petita era la Laura, la seva filla. I el títol de la fotografia, *Nena al piano*.

Tres anys més tard, en la convocatòria d'un simposi en una vila veïna, va presentar a concurs una peculiar fotografia anomenada *Fantasma*. La participació de la cantant de jazz Elisabeth Castro, com a actriu requerida per a la sessió de fotos, va ser clau per guanyar el primer premi en la modalitat 'Tema Lliure' de la X Mostra de Foto-

grafia de Vilanova del Vallès. I després dels primers èxits arribarien altres premis i reconeixements que el conduirien cap a la consagració professional i a una projecció més àmplia i interdisciplinària.⁸⁸

Entre desenes d'exposicions, premis i presentacions fotogràfiques col·lectives i individuals és de justícia destacar algunes de gran personalitat artística.⁸⁹ A *Primers passos, primers compassos*⁹⁰ s'endinsà en el món de la iniciació a l'art, la música i, preferentment, la dansa. Com que la Mercè era professora de l'Escola de Música del Centre Cultural de Vilanova del Vallès i l'Àlex també acostumava a passar-s'hi per portar o recollir la Laura, que feia ballet, sovint s'encantava mirant i admirant el que allí passava: els cossos moguts per la màgia de la música. Aquest esguard inquiet i fascinant el va portar a fer un homenatge a la gent que s'esforça a aprendre i a tota la gent que s'esforça a ensenyar.

⁸⁸ Entre els premis de fotografia rebuts cal destacar els següents. En el 2003, 1r. premi en la modalitat 'Tema lliure' en la X Mostra de Fotografia de Vilanova del Vallès, amb la fotografia *Fantasma*. En el mateix any, el 3r. premi del VII Concurs de Fotografia Sant Miquel de Vallromanes, amb *La caseta del camí*. També en el mateix any, el 1r. premi del Concurs 'Esquitxos' organitzat pel 'Projecte rius' amb la fotografia *Sota el pont hi ha color*. En el 2005 el 4rt. premi del IX Concurs de Fotografia d'aficionats de Vallromanes amb l'obra *Dues roses*. En el 2009, el 2n. premi del II Concurs de Fotografia 'Carrers, carrerons, places i placetes' de Sant Fost de Capcentelles amb l'obra *A la vora del camí*. En el 2010, el 2n. premi del Rally fotogràfic de Vallromanes amb el tema *Fruïteria*. En el 2013, 1r. premi del Rally fotogràfic de Vallromanes amb el tema *Racons de Vallromanes*. En el 2016, 1r. premi del Rally fotogràfic de Vallromanes amb el tema *Riera*. I en el 2017, 1r. premi del Rally fotogràfic de Vallromanes amb el tema *Line Dance*.

⁸⁹ A més a més de les que s'esmenten en aquest capítol, cal afegir les següents. Juny de 2002, exposició col·lectiva al Centre d'Iniciatives Juvenils de Montornès del Vallès. En el mes de juliol del mateix any, exposició col·lectiva a la sala Can Xarracan de Montornès del Vallès. El juliol de 2003, exposició col·lectiva a la sala Can Xarracan de Montornès del Vallès amb la col·lecció *Nens! quiets!* L'octubre de 2002, exposició col·lectiva en el Centre d'Iniciatives Juvenils de Montornès del Vallès amb la mateixa col·lecció. El gener de 2004, exposició al Cercle de les Roses en Les Franqueses. El març de 2004, participa en l'exposició 'Vorerer infinites' del col·lectiu *Granolleig* en el Museu de Granollers. En el mes de juny de 2004 participa en l'exposició col·lectiva 'Fotògrafs de Montornès' al Centre Cultural de Vilanova del Vallès amb una retrospectiva de les principals col·leccions i premis dels últims cinc anys. El juny de 2005 participa en la primera exposició de la nova sala del Casal de Cultura de Montornès del Vallès. En el mes de desembre de 2004 exposa en el Cafè del Far de Salou amb la col·lecció *Des de la intimitat de l'art*. En el mes de maig de 2005 participa en la mostra d'art 'Germinart'05' a Montornès del Vallès amb les obres *Maná y Boca a boca*. L'octubre de 2005 participa a la exposició 'No límits' del col·lectiu *Granolleig* en el Museu de Granollers. En el mes de juny de 2007 participa en l'exposició 'Vilanova amb nous ulls' en els comerços de Vilanova del Vallès. I el mes de desembre de 2007 participa en el Mercat de l'Art de Montornès del Vallès.

⁹⁰ *Primers passos, primers compassos*, exposició al Centre Cultural de Vilanova del Vallès; juny de 2002. Es poden veure algunes fotografies en el següent enllaç: <http://www.axbmusic.com/primers-passos/>

A l'exposició *Santa Quitèria, una visió del temps*⁹¹ va desgranar amb imatges com els anys i els segles anaven deixant la seva empremta en les pedres i com el temps les esculpia fins a arribar a dibuixar mil rostres, mil paraules a cau d'orella. D'aquella presentació ens va confiar unes suggeridores preguntes: «Com és que aquestes pedres em sobreviuran? A quantes vides han sobreviscut i a quantes més sobreviuran? Pot la creació superar, sepultar i oblidar al seu creador?». El repte que plantejava invitava a la reflexió i a saber escoltar la petjada vital que contenien: «*Quelcom d'algú està en elles, quelcom de nosaltres ens reflecteix en elles, quelcom d'elles ens crida, ens parla, a cau d'orella*».

En una altra ocasió, un particular encàrrec de l'Ajuntament de Vilanova del Vallès el va dur a apropar-se a tots els racons de la població amb una altra mirada. Precisament el títol de l'exposició era *Vila-nova*

amb nous ulls.⁹² Va ser, sens dubte, un dels projectes fotogràfics més gran i ambiciós que va rebre com a professional. Durant sis mesos va caminar càmera en mà amb l'inestimable guia de l'amic Francesc Escalé per la vila

vilanovina descobrint indrets, racons i detalls. L'afecte i tendresa que les fotografies traspuaven tenien la força de la seva pacient mirada. Un assossegat esguard a una terra plena de riquesa i contrastos cromàtics.

⁹¹ *Santa Quitèria, una visió del temps*, exposició al Centre Cultural de Vilanova del Vallès; octubre de 2003. Es poden veure algunes fotografies en el següent enllaç: <http://www.axbmusic.com/sta-quiteria/>

⁹² El mes de juny de 2007 presenta l'exposició *Vilanova amb nous ulls* en els comerços i tendes de Vilanova del Vallès. El juliol del mateix any participa en l'exposició col·lectiva *Fotògrafs de Montornès* a la sala Can Xarracan de Montornès del Vallès amb la col·lecció *Vilanova amb nous ulls*. I el novembre de 2007 exposa la mateixa obra en el Centre Cultural de Vilanova del Vallès. Es poden veure algunes fotografies en el següent enllaç: <http://www.axbmusic.com/vilanova/>

La necessitat d'expressar-se l'implicava integralment en trobar nous camins, noves maneres de dir quelcom, fins i tot amb l'ajuda de programes d'edició fotogràfica, com Photoshop, tot experimentant altres possibilitats de la imatge molt diferents de les d'un ús comú i habitual. En

aquesta direcció es va immiscir en viaranys molt més creatius, experimentals i conceptuals, com les exposicions *Rêverie*,⁹³ on treballava la conjunció d'elements molt dispars entre sí, creant escenaris de comprensió diàfans i al

mateix temps suggerents, fent una al·legoria del llenguatge dels somnis. L'Àlex ho descriuria amb aquestes paraules: «...els somnis estan fets dels records i de les esperances, de les bones i les males experiències, de les angoixes i dels plaers, dels triomfs i dels fracassos, de les realitzacions i de les frustracions, del bé i del mal que som. Somiem, adormits o deserts, però sempre somiem». *Rêverie* va ser un assaig sobre el món dels somnis i dels malsons, dels desitjos i de les pors, de la consciència i del subconscient, del que entenem i de l'inexplicable, de la part salvatge del nostre ésser. És a dir, signes, símbols, mites i creences.

En altres col·leccions, com *Positiu/Negatiu*,⁹⁴ treballava el contrast cromàtic invers. Imatges positives amb fons negatius, provocant una divergència visual i cromàtica en què el conjunt, més que una fotografia a l'ús, es con-

⁹³ *Rêverie* s'exposa a diferents sales i centres. El novembre del 2006 a la sala Can Xarracan de Montornès del Vallès. El febrer de 2007 al Centre Cultural de Vilanova del Vallès. El març del mateix any al Cafè del Far de Salou (Tarragona). En el mes de març de 2008 al Casal de Vallromanes. El novembre de 2008 a l'Església Protestant de Barcelona Centre. I l'abril de 2009 al bar Tramuntana de Granollers. Es poden veure algunes fotografies en el següent enllaç: <http://www.axbmusic.com/reverie/>

⁹⁴ Exposició col·lectiva de *Fotògrafs de Montornès* a la sala Can Xarracan de Montornès del Vallès, amb la col·lecció *Positiu/Negatiu*. Juliol de 2009. Es poden veure algunes fotografies en el següent enllaç: <http://www.axbmusic.com/positiu-negatiu/>

vertia en un quadre, un mural o una pintura d'essències purament fotogràfiques. El resultat és una experiència doble. Per una banda s'intueix la força del primer pla i, per l'altre, el contrapès del negatiu en segon terme: una suggerent conversació entre dos actors visuals que s'interpel·len mútuament, potser com una paràfrasi de la vida i els contrastos que ens empaiten.

L'obra fotogràfica de l'Àlex oscil·lava entre encàrrecs, exposicions individuals o col·lectives i projectes personals. De les col·laboracions en exposicions grupals destaca *Germinart*,⁹⁵ una trobada d'artistes de diferents disciplines on cada any proposaven un tema a treballar a fi i efecte de fer una exposició de llurs obres artístiques a Can Xerra-can.⁹⁶ L'Àlex va participar en varies edicions amb *Nens, quiets—Un elogi del moviment* (2003); *Ets pols i a la pols tornaràs—Gènesis 3:19* (2004); *La vida de l'aigua—L'aigua de la vida* (2005); i *Inferno* (2006). En aquestes trobades artístiques experimentava la fotografia amb un esperit molt lliure i, també i al mateix temps, clos, com si estigués cercant respostes conceptuals per farcir el tapís fotogràfic de sentits transcendents.

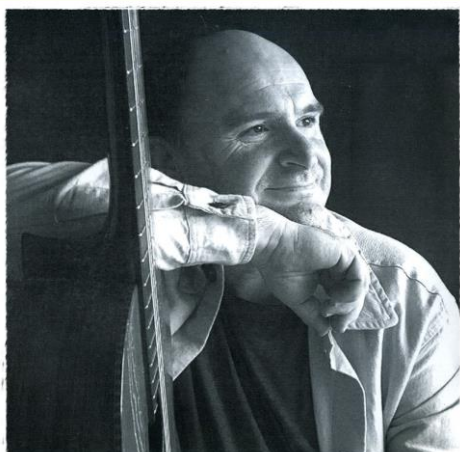
De totes les activitats i presentacions fotogràfiques es desprenen grans satisfaccions i intenses emocions. Les seves paraules així ho evidencien:

«En deu anys, quaranta exposicions i moltes satisfaccions. És una faceta que... bé, ser músic ja em dona moltes satisfaccions, però trobar una altra via amb la qual et pots expressar d'una altra manera, més del tipus personal, per a mi va ser un gran descobriment».

⁹⁵ Es poden veure algunes fotografies en el següent enllaç: <http://www.axbmusic.com/germinart/>

⁹⁶ Can Xerracan és la galeria d'art del municipi de Montornès del Vallès, inaugurada l'any 1987.

A banda de les exposicions, moltes de les seves fotografies també

van ser publicades.⁹⁷ Algunes en calendaris, d'altres en portades de butlletins, en llibres d'història o a les webs dels seus clients discogràfics. Però l'espiell del seu objectiu també va posar imatge a una gran quantitat de portades i contraportades dels discos de música que gravava a l'estudi *AxB Music*. Daniel Mas, Ictus, Dimmy Rides, Mingo Fuillerat,⁹⁸ Diego

Anibaldi, Sola Gracia, Iray, Neus Rodés, Tano, Francesca Patiño, Vox Menú, Glenda, Amanida Folk o Rebecca Berthelsen, entre d'altres, van ser alguns dels músics que van comptar amb el disseny integral de l'Àlex.

Com a fet destacat dins de la seva dilatada carrera professional, consta l'exposició de part de la seva obra a la Biola University —School of Intercultural Studies—,⁹⁹ el juny de 2005, formant part de la presentació del treball d'investigació de la missionòloga i directora de l'Artists in Christian Testimony International, la Dra. Diane Collard. Però la seva professionalitat i bon saber fer no només va creuar les fronteres terrenals. Com amb la música, també va gaudir de la passió per la docència, conquerint territoris del coneixement i del saber. L'Àlex va ser professor de fotografia al Casal de Cultura de Montornès del Vallès, al Centre Cultural de Vilanova del Vallès i als Amics de la Fotografia de Vallromanes, a més a més d'habitual jurat fotogràfic en concursos del Vallès Oriental.

El bagatge artístic que acumulava amb la fotografia no era gens intranscendent. Grans i destacats fotògrafs van influir en l'horitzó simbòlic de la seva obra. Entre els autors que li agradaven o tenia per referència, el

⁹⁷ Moltes de les seves fotografies van ser publicades. Un petit inventari és el següent. En el mes de desembre de 2003, l'Ajuntament de Vilanova del Vallès edita el seu calendari del 2004 il·lustrat amb fotografies de l'exposició *Santa Quitèria, una visió del temps*. En el mes de desembre de 2007, l'Ajuntament de Vilanova del Vallès edita el seu calendari del 2008 il·lustrat amb fotografies de la col·lecció *Vilanova amb nous ulls*. El desembre de 2007, l'empresa Monvial de Vilanova del Vallès edita el calendari commemoratiu dels seus 15 anys amb fotografies dels seus empleats encarregats a tal efecte. En el mes de desembre de 2008, l'Ajuntament de Vilanova del Vallès edita el seu calendari del 2009 il·lustrat amb fotografies de la col·lecció *Vilanova amb nous ulls*. En el mes de gener de 2009, el Butlletí informatiu de l'Agrupació Excursionista Catalunya inclou una fotografia seva a la portada. El gener de 2009 surt a la llum el llibre 'Història de Can Xerracan' de Montornès del Vallès on es mencionen les seves publicacions i exposicions. I el mes de gener de 2010, l'Ajuntament de Sant Fost de Capcentelles publica el seu calendari incloent la fotografia guanyadora de l'Àlex Blanco, *A la vora del camí*.

⁹⁸ La fotografia il·lustrativa pertany al disc *Reina en mí*, del cantant Mingo Fuillerat, editat l'any 2000.

⁹⁹ *Biola University* és una universitat privada situada a 26 km del centre de Los Angeles, a La Mirada, Califòrnia, EUA. Fundada el 1908, la universitat té més de 150 programes d'estudi en nou escoles.

francès Cartier-Bresson¹⁰⁰ i la nord-americana Diane Arbus van ser alguns dels més importants.¹⁰¹ Però, de manera molt especial, Chema Madoz¹⁰² era el preferit. El seu llenguatge del concepte i l'objecte el va convertir en referència imprescindible en la recerca d'una expressió pròpia. Curiosament, tots els seus referents van cultivar el blanc i negre, una preferència compartida per l'Àlex, malgrat que la seva fórmula estilística no resultaria ni de bon tros una còpia dels seus referents. A través de diversos estils i formes d'expressió va saber trobar una personalitat fotogràfica pròpia, sempre amb un persistent exercici d'aprenentatge. Perquè, com diria Pere Gimferrer¹⁰³ en el seu *Dietari Complet*, «*L'aprenentatge dura tant com dura la vida, si hi creiem; o bé s'acaba en sec, de sobte, si hi deixem de creure*».

Malgrat considerar-la una segona professió, el món de la fotografia va ser part vital i imprescindible en l'expressió personal de l'Àlex. Per aconseguir-ho, de vegades investigava amb altres elements, creant escenaris amb joguines, nines, roba o qualsevol objecte propens a tenir un sentit i llenguatge artístic. Amb les coses quotidianes creava mons sobre els que modelava un espai figuratiu per aconseguir parlar la imatge, fent de l'art una experiència intuïtiva o d'intuïcions compartides. Perquè en el fons desitjava compartir creativament les seves sensacions més íntimes. I tot això observant les línies, atenent la composició, posant èmfasi en els colors o en els durs contrastos del blanc i el negre, cedint el protagonisme a la llum i també a l'essència de les ombres, buscant el moment decisiu entre els moments successius o dirigir la mirada cap als detalls secundaris, que sovint són més eloqüents que els que es tenen per centrals. I per damunt de tot, com escriuria Nadia Boulanger,¹⁰⁴ l'impenitent i

¹⁰⁰ Henri Cartier Bresson (1908-2004) va ser un cèlebre fotògraf francès considerat per molts el pare del fotoreportatge. Al llarg de la seva carrera va tenir l'oportunitat de retratar personatges com Pablo Picasso, Henri Matisse, Marie Curie, Édith Piaf, Fidel Castro i Ernesto 'Che' Guevara.

¹⁰¹ Diane Arbus (1923-1971) va ser una fotògrafa nord-americana coneguda com la fotògrafa dels *freaks*. La seva obra ha estat reconeguda per la Biennal de Venècia i el MOMA, entre d'altres.

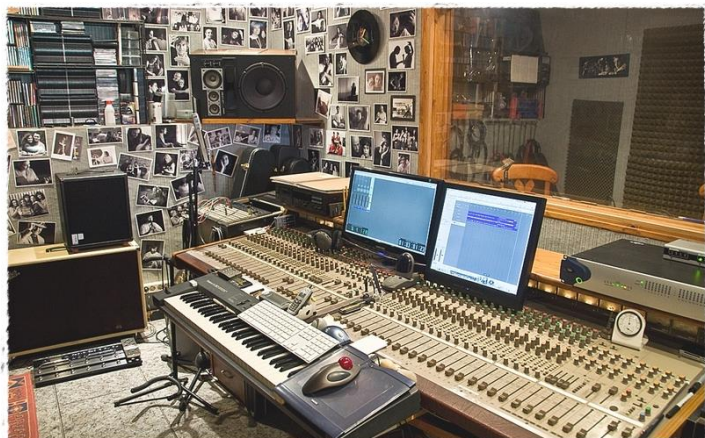
¹⁰² Chema Madoz (1958-) és un fotògraf espanyol, Premi Nacional de Fotografia l'any 2000 i molt reconegut fora de les fronteres del país, com a Higashikawa, al Japó.

¹⁰³ Pere Gimferrer Torrens (1945-) és un poeta, prosista, crític literari i traductor espanyol. La seva obra literària està composta tant d'obres en castellà com en català. Va ser triat membre de la Reial Acadèmia Espanyola el 1985, i és Premi Nacional de les Lletres Espanyoles el 1998.

¹⁰⁴ Nadia Boulanger (1887-1979) va ser una compositora, pianista, organista, directora d'orquestra, intel·lectual i professora francesa que va formar i ensenyar a molts dels grans compositors del segle XX. Segons el compositor Ned Rorem «*va ser la pedagoga musical més important que mai va existir*».

irrenunciable compromís de ser veritables, perquè *«les condicions essencials de tot el que fem ha de ser l'elecció, l'amor, la passió»*.

Tan gran va ser l'amor i la passió per la fotografia, que les parets del seu estudi de gravació es van convertir en un autèntic collage d'imatges d'amics, família, companys de professió i clients. Habitualment, quan algú

anava a l'estudi a gravar, li demanava deixar-se fer una foto. I, generalment, la resposta era afirmativa. Així que, a pesar de la seva necessitat de silenci i distanciament sonor, ràpidament la música i la foto-

grafia es van maridar en una entranyable complicitat mural. Les parets van escenificar en un gran llenç la companyonia dels inescrutables camins de l'art. Perquè, al capdavant de tot, no serà veritat que la música calla quan les imatges canten?

Deia el fotògraf nord-americà Ansel Adams que *«no hi ha res pitjor que la imatge nítida d'un concepte difús»*. I és ben cert. Res hi ha més deplorable que una fotografia ben enfocada en un motiu incert. Ja en els darrers mesos de la seva carrera vital, l'Àlex va voler presentar-se a un concurs de fotografia de l'Ajuntament de Montornès del Vallès. El tema proposat era 'Parets i Murs'. Va presentar-se amb l'obra *Llibertat*, per la qual el jurat li va concedir un dels primers premis. I, malauradament, mai el va poder rebre. Però comptat i debatut i com si fos un símbol i resum de vida i obra, potser la paraula llibertat en realitat venia a expressar un dels desitjos més grans de l'agosarat i audaç artista; d'aquella ànima inquieta que sempre fugia dels convencionalismes, expressant-se fora de tots els guions. I el dia de recollir el premi va

arribar.¹⁰⁵ La Mercè el va rebre en el seu nom. I en l'exposició conjunta amb els altres guardonats, la va retrobar. I va fer una fotografia de la fotografia. D'una imatge i d'un concepte serenament nítid: la llibertat.

¹⁰⁵ L'Àlex va traspasar l'11 de desembre de 2017 i l'entrega de premis va ser tres dies després, justament el dia del seu comiat públic. Unes setmanes després, ja el mes de gener de 2018, la Mercè va anar a recollir el guardó i va fer la fotografia de la fotografia.

7 ~ ELS INSEPARABLES MEUS

*«Lentament, se'ns omple la mirada
d'un blau obsessiu, d'un blau quasi etern».*

(Mercè Blanes)¹⁰⁶

A vegades els amors arriben com un llamp; cauen a terra arrasant tot el que troben, fins i tot fent més mal que bé. D'altres davallen com les turmentes d'estiu, molta aigua en pocs minuts i després no res. Alguns s'anuncien amb una gran estampida de sons i llums, però al capdavall de tot no cau ni un trist ruixat. I d'altres són com aquella pluja fina que gota a gota va deixant engrunes de vida pels corriols de l'estima més certa.

La realitat és que l'Àlex Blanco i la Mercè Blanes es van trobar cara a cara i per primer cop amb una guitarra a les mans. Ella encara no havia fet els 12 anys, i ell en tenia 18. Ell feia de professor, i elles —perquè eren dues amigues que anaven a classe particular— eren les alumnes.¹⁰⁷ Aquella primera cita musical també va ser la primera vegada que l'Àlex feia de professor. I també va ser l'inici de tot el que després s'esdevin-dria. Però malgrat totes les primeres vegades i la distància vital i d'edat que els separava, res no feia preveure que seria gaire diferent al continu-gut d'una senzilla classe.

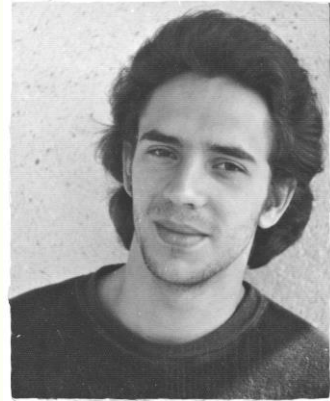
La Mercè estrenava guitarra i també il·lusions a dojo. Sense encara saber ben bé com posar els dits en els trasts ni com fer celletes, de mica en mica va anar agafant traça. I un dia va donar llum a un altre dia, i una classe desig d'una altra classe, amb una regularitat tan mil·limètrica com el seu entusiasme amb l'instrument. Pas a pas va anar descobrint un nou món de sons clàssics i arpegis moderns amb una força artística que progressivament la conqueriria per sempre.¹⁰⁸

¹⁰⁶ Darrer paràgraf del poema *Imatge en Blau*, del recull *Poemes Blancs* de Mercè Blanes. Abril de 2015.

¹⁰⁷ L'amiga era la Mercè Capell, que anys més tard seria la muller de l'Alberto, un dels germans de l'Àlex, i, en conseqüència, cunyada de la Mercè.

¹⁰⁸ Les classes es feien al soterrani de la tenda que en Josep Meseguer tenia al Poble Nou de Barcelona. A més de la tenda de roba hi tenia una secció d'instruments musicals, on la Mercè adquiriria la seva primera guitarra.

Els dies i els mesos van passar en un tres i no res. I en mig de tot l'Àlex va haver de marxar a Saragossa durant divuit mesos per fer el servei militar. Amb 20 anys a les espatlles i amb la motxilla plena de vivències musicals i socials, la vida era un riu d'experiències positives. Però va succeir que un dia —d'aquells migs perduts entre cornetes i fusells a la riba de l'Ebre— l'Àlex va rebre una

carta de la seva primera alumna, la Mercè Blanes. En la carta la Mercè el saludava amb afecte i li agraiïa el temps compartit amb la guitarra, fent-li

esment de com li anaven les classes amb el professor substitut, a Barcelona. I també li va compartir una petita descoberta musical. En una pel·lícula que recentment havia vist en el cinema va sentir una peça guitarrística que li havia agradat molt. El film era *El Caçador*,¹⁰⁹ del director Michael Cimino. I el tema central era *Cavatina*, de Stanley Myers,¹¹⁰ una preciosa composició interpretada a la guitarra per John Williams.¹¹¹

Aquella carta va deixar caure en el cor de l'Àlex una petita llavor, un precís toc d'atenció als seus estímuls més íntims. Li va obrir els ulls. Va ser un impacte tan peculiar, que unes hores més tard hi deixaria constància en un petit diari personal amb unes curtes, senzilles, però molt explícites pa-raules. I mentre de mica en mica alguna cosa s'anava despertant i revolucionant per dins, a l'altra banda ja feia temps que els batecs escridassaven amor. Per la Mercè, aquella estimació tan primerenca, dia a dia

¹⁰⁹ *The Deer Hunter* (literalment en anglès: El Caçador de Cérvols; coneguda com El Franc tirador a Hispanoamèrica i El Caçador a Espanya) és una pel·lícula bèl·lica-dramàtica i èpica nord-americana de l'any 1978, dirigida per Michael Cimino. A més de ser guardonada amb cinc premis Oscar, és considerada com una de les cent millors pel·lícules de la història del cinema nord-americà per l'*American Film Institute*.

¹¹⁰ Stanley Myers (1930-1993) va ser un músic i compositor britànic que va treballar en una seixantena pel·lícules. Entre d'altres, destaca la seva peça per a guitarra *Cavatina*, un melancòlic tema ja publicat en el seu àlbum *Changes*, de 1971, que va servir per presentar la pel·lícula de Michael Cimino, *El Caçador* (1978), i pel qual Myers va aconseguir el premi Ivor Novello.

¹¹¹ John Christopher Williams (1941-) és un guitarrista clàssic australià que va aconseguir la popularitat el 1979 quan va interpretar el tema *Cavatina* de Stanley Myers per a la pel·lícula *El Caçador* de Michael Cimino. És considerat un dels millors guitarristes clàssics.

anava creixent. L'amor que s'havia forjat moment a moment en el decurs de les classes de guitarra i d'una emergent amistat, ara i de manera exponencial es feia més gran i evident, més profund.

*A la nit fosca
un cel inquiet d'estels
sempre espera.*¹¹²

El temps del servei militar a Saragossa va acabar. I l'Àlex va tornar a Barcelona. Quan va desfer la motxilla, entre tots els efectes personals que duia també va trobar aquella carta tan especial de la Mercè. I unes setmanes més tard, en reprendre temporalment les classes de guitarra, va portar una partitura nova per assajar. Precisament era la *Cavatina* de Stanley Myers, transcrita per ell mateix. La banda sonora d'un retrobament i d'un amor encara per encetar.

L'Àlex sempre havia estat una persona molt espontània i vivencial, molt donat a la gent i també molt impulsiu. I tot i que el seu tarannà tan obert i natural amb tothom el feia sentir molt estimat, alguna cosa feia entreveure que el seu cor cada cop tenia més clara la direcció de la vida. Però la paciència no solament és la mare de la ciència, també és la mare de totes les esperances. Tot arribaria i tot tindria el seu moment. I en el llarg camí de les aproximacions amoroses no cal dir que, sobre el paper, la distància d'anys entre l'Àlex i la Mercè plantejava un petit problema: en aquells moments ella encara no havia arribat a la majoria d'edat. I com que per l'Àlex sempre havia estat molt important fer les coses ben fetes, va esperar el temps adient per a fer el pas. I en mig de diverses circumstàncies musicals i de lents però significatius apropaments, la declaració d'amor va arribar en un dia de primavera de 1982.¹¹³ Eren dos éssers enamorats que entre converses i cançons havien permès de créixer una profunda estima en la qual l'art seria part imprescindible del llenguatge comú. S'entendrien més enllà de les paraules.

¹¹² Haiku de *Final d'hivern*, del recull *Poemes Blancs* de Mercè Blanes. Abril de 2015.

¹¹³ Va ser un 17 d'abril de 1982, quinze dies abans que la Mercè fes els 18 anys.

Qui dia passa, any empeny. La dita catalana posa en evidència que el pas del temps és jutge implacable dels nostres desitjos i anhels. I tres anys més tard un altre dia assenyalat va arribar. Tot va succeir en el temple de l'Església Evangèlica del Poble Nou, amb el pastor Enric Capó oficiant la cerimònia i amb més de cent convidats a la festa de casament.¹¹⁴ El lluminós dia de primavera va lluir a to amb les margarides blanques que presidien l'acte. Va ser un esclat de vida on la música va guarnir de sensacions i afectes l'enllaç, amb *Feliç camí*, una composició d'en Josep Meseguer creada especialment per l'acte i interpretada per en Miguel Frattarola, en Jordi Vera i el mateix autor. Però juntament amb *Feliç camí*, en la intimitat dels contraents també ressonaria aquella peça de guitarra que un dia els va connectar: la *Cavatina* de Stanley Myers. I, entre d'altres i molt especialment, el piano de Keith Jarrett amb *My Song*; un tema que els identificaria en els anys de joventut i coneixença.¹¹⁵

Tanques la porta.

De lluny, sonen veus fràgils.

*Pinto mirades.*¹¹⁶

L'aliança de l'Àlex i la Mercè no solament va ser el triomf rotund de l'amor sinó també una associació artística, un desig de gaudir de l'art i la creativitat com a manera de viure. Des de bon principi, mitjançant les classes de guitarra, l'amistat, la coneixença mútua i també amb la relació en un grup de música que l'Àlex va formar anomenat *Tragaluz*,¹¹⁷ de mica en mica va anar creixent entre ells una encisadora complicitat estètica que el nuviatge va relançar i l'enllaç nupcial consolidaria. Ben d'hora aquella

¹¹⁴ El casament pel jutjat va ser el 2 de maig de 1985. I la cerimònia religiosa el dissabte dia 18 del mateix mes.

¹¹⁵ *My Song*, de Keith Jarrett (1978): <https://www.youtube.com/watch?v=-7t1Ud4czmw>

¹¹⁶ Haiku de *Set haikus en blanc*, del recull *Poemes Blancs*; Mercè Blanes. Abril de 2015.

¹¹⁷ *Tragaluz* va ser un grup musical format per la Mercè Blanes i la Mercè Capell, i els germans Blanco: l'Àlex i l'Alberto. Quan es va formar el grup, l'Àlex i la Mercè encara no s'havien emparellat. Va ser uns mesos després quan van començar a sortir i tenir una relació estable.

associació musical va transmutar en dibuix, pintura, foto-grafia, poesia, composició i diverses formes creatives. El desig de sentir, experimentar i compartir artísticament els va acoblar encara més.

L'any 1989 va ser un temps molt especial i creatiu per la parella; l'inici d'una complicitat encara més plena i satisfactòria.¹¹⁸ A l'Àlex el va atraure molt poderosament la fotografia, fent les primeres imatges amb una càmera reflex de segona mà. I amb un llapis i un bloc, la Mercè faria els seus primers dibuixos, cercant una nova forma d'expressió. Per altra banda, l'Àlex va intensificar els seus estudis de saxo i flauta travessera, mentre la Mercè continuava amb els de guitarra, examinant-se per lliure en el Conservatori de Barcelona.

Però una nit, en tornar a casa després de classe, la Mercè es va trobar amb una gran sorpresa.¹¹⁹ Impacients, amb els ulls esbatanats i amb un gran somriure, al rebedor de casa l'esperaven l'Àlex, el seu germà Alberto i la seva parella.¹²⁰ El secret que s'hi amagava darrere de les expectants mirades era un piano de paret antic, formós i esvelt, delicadament guarnit amb flors incrustades en el frontal i amb el marfil de les tecles mig engroguit pel pas dels anys. L'insigne i sonor moble era el regal que l'Àlex li feia a la Mercè perquè iniciés els estudis de piano clàssic que anteriorment havia desitjat i manifestat voler endegar. L'impuls d'aprendre va conduir-los a noves formes d'expressió, amb bells espais de comunicació que entre els estudis, la interpretació o la realització els farien més plens i complets.

Un dels moments més emocionants del prolífic any 1989 va ser l'encontre amb l'art pictòric per part de la Mercè. Quan l'Àlex la va sorprendre amb el regal del seu primer llibre de pintura i dels estris adients, un desig indescriptible va il·luminar-la.¹²¹ Només agafar els pinzells i la paleta per mesclar els primers colors, el batec del cor va augmentar exponencialment. I quan va començar a tacar el llenç va sentir una gran emoció. Amb els ulls humits de joia i amb la percepció d'haver tocat un cim, la Mercè va sentir que expressar-se amb el pinzell era

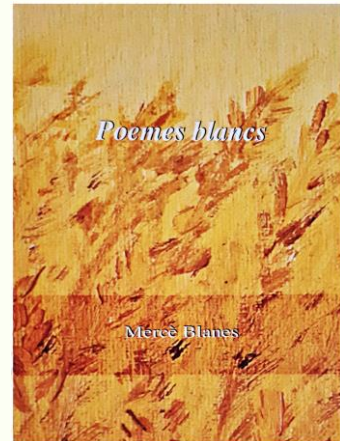
¹¹⁸ L'any anterior havien canviat de domicili. Del carrer Praga de Barcelona, on havien viscut els tres primers anys de casats, al barri de Sant Andreu.

¹¹⁹ La Mercè donava classes en una escola de Gavà, amb la professora Carme Amat.

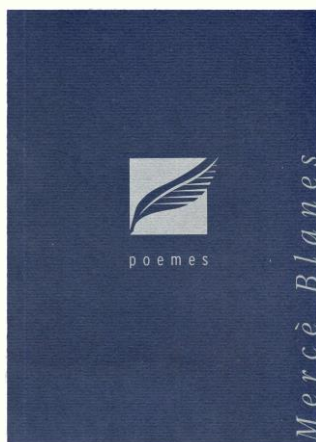
¹²⁰ L'Alberto Blanco i la Mercè Capell.

¹²¹ El llibre era *El gran libro de la pintura al óleo* de J.M. Parramón.

quelcom de transcendent, una experiència molt íntima i màgica. Va ser una sensació espiritual d'alliberament, d'una creativitat necessitada de vida pròpia. L'experiència, però, no va reeixir en el temps. Els quefers del dia a dia i les futures responsabilitats familiars amb els fills interromperen la continuïtat. No obstant això, quan quinze anys més tard va publicar el seu segon recull de poesia, *Poemes blancs*,¹²² l'Àlex va dissenyar la portada del llibre amb una d'aquelles primeres pintures: *Camp de blat*. Potser la de les llàgrimes d'emoció.

El primer semestre de 1991 va ser un temps de canvis. La parella es va traslladar de domicili. Del barri de Sant Andreu de Barcelona van anar a viure a Montornès del Vallès, una població més petita i rural a una trentena de quilòmetres de la capital. En mig de l'adaptació al nou lloc, la vida artística continua amb els estudis de piano de la Mercè, l'afició per la fotografia de l'Àlex i el nou estudi en construcció als baixos de casa. Però la Mercè s'hi interessa per la poesia i s'hi aboca, redescobrint les confluències entre els mots i les imatges que suggereixen. És un temps de lectures de nous poetes i de començar a escriure. De molt jove n'havia fet, de poesia, però en rellegir-ne va tornar a agafar el fil i a sentir la força de la rima lliure i blanca. Sota el títol *Espais*, els següents versos són una petita mostra de la sensibilitat que l'adorna. Pertanyen al seu primer recull de disset poemes, *Converses imaginàries*, editat sis anys més tard:

*El ritme fràgil
del temps,
fereix racons
plens de desig.*

*Sento com
espais blancs de l'ànima
es gronxen besant
perfils eterns.*

Bateguen.

¹²² *Poemes blancs*; Mercè Blanes. Abril de 2015.

*Altres, dormisquegen.*¹²³

Els nous temps, amb l'aprofundiment de l'art en tots els seus vessants, va conduir-la a noves maneres de viure i sentir. Trobar-se amb els poemes va ser per la Mercè com trobar-se amb ella mateixa, amb el seu interior, descobrint nous passatges de vida en una porta oberta que mai es tancaria. La poesia la va allunyar d'alguns llenguatges quotidians i religiosos plens de tòpics i formalismes superflus. Expressar-se amb noves paraules, deixant parlar l'ànima i l'esperit, va significar l'allibera-ment de formes i retòriques massa encotillades. Parlar darrere d'un poema seria com descobrir des de la intimitat noves fragàncies de vida.

L'hivern llarg marxa.

Batecs de tu s'adormen.

*Canta la merla.*¹²⁴

Un any després del trasllat a Montornès del Vallès, en el mes de juny va nèixer l'Àngel. Un formós nadó que va omplir de vida i joia la llar i que alhora va canviar algunes de les rutines familiars. Però malgrat el parèntesi propi de la maternitat, la Mercè va reprendre les classes de guitarra i en dos anys acabà la carrera. És evident que l'arribada de l'Àngel removia totes les precedències casolanes, però tot es va anar adaptant amb harmonia. La joia de la parella era tan evident que, referint-se als menuts de casa, l'Àlex acostumava a dir que «*una de les coses més grans que et pot passar a la vida és tenir fills*». I seguidament apuntava: «*a més a més de canviar-te la vida, t'ensenyen a saber posar prioritats*». És a dir, aprendre a donar sentit als dies sabent com administrar els objectius més valuosos, tant els més senzills com els més il·lustres.

¹²³ Del llibre *Converses imaginàries*; Mercè Blanes. Maig de 1998.

¹²⁴ Haiku de *Final d'hivern*, del recull *Poemes Blancs*; Mercè Blanes. Abril de 2015.

La Mercè va gaudir molt de l'experiència de ser mare. En les responsabilitats que compartia amb l'Àlex —sempre més concentrat en la seva professió de músic i amb la feina a l'estudi— va establir un ordre de prioritats equilibrat i proactiu. Jugar, pintar, fer música o simplement escoltar els ocells de la tanca al costat de casa seria una experiència vital en la relació amb els fills. Saber trobar sempre i en cada moment l'amor i el temps que els menuts necessitaven es va convertir en la gran descoberta per aconseguir una vida compensada en tots els sentits. El gran secret: amor i temps.

Quan a finals de 1994 la Mercè reprèn els estudis —aquest cop de piano modern, composició i harmonia de jazz—, l'espai familiar es reubica, també empès per l'augment de la feina d'estudi i la productora discogràfica. Però tot té el seu temps i a tot li arriba la seva hora. Estu-diar piano a la nit amb auriculars quan l'Àngel dormia o ajudar a l'Àlex en tot el que fos possible a banda de les feines casolanes, implicaria trobar-s'hi amb les diferents realitats de la vida; totes elles significatives i transcendentals.

*La llum primera.
El bon sol acarona
de nou la vida.*¹²⁵

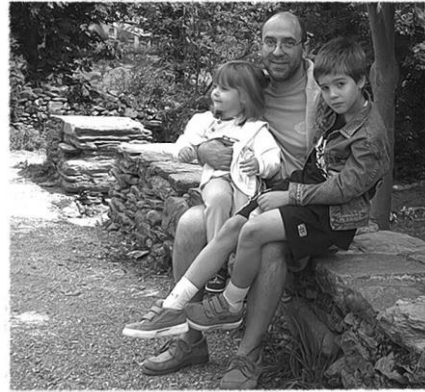
L'abril de 1997 va nàixer la Laura. De faccions empàtiques i mirada dolça, el nadó va tornar a revolucionar el niu. L'acompanyant de l'Àngel en el decurs de les infàncies va donar encara més llum a la llar. Empesa per les responsabilitats, la Mercè deixa els estudis reglats per dedicar-se als fills.¹²⁶ El canvi de ritme familiar, però, no l'allunya de l'art

¹²⁵ Haiku de *Final d'hivern*, del recull *Poemes Blancs*; Mercè Blanes. Abril de 2015.

¹²⁶ La Mercè és professora de música en l'especialitat de guitarra clàssica, titulada pel Conservatori de Música de Barcelona. Va ampliar la seva formació musical estudiant piano, composició i harmonia moderna. Des de jove es dedica a la docència musical. Musicalment ha col·laborat en gravacions d'estudi i grups musicals i ha participat en la creació de música i poemes per a diversos espectacles i exposicions. Ha publicat els llibres de poemes *Converses imaginàries* i *Poemes blancs*. Fins al 2017 va treballar en la gestió de la productora musical *AxB Music* d'Àlex Blanco. Actualment es dedica a la docència musical i la creació musical i literària d'interès més personal.

sinó que l'hi proveeix d'ànim i empena per publicar el seu primer llibre de poemes i començar a escriure peces musicals, algunes destinades a feines de l'estudi de gravació i d'altres a projectes propis. La composició és un món que l'apassiona, dedicant-s'hi amb encert i deixant constància de bells temes com Columbofilia, un estàndard de jazz pausat i alhora rítmic que l'Àlex arranjarà.¹²⁷ També compon música per a teatre¹²⁸ i prepara un conjunt de peces fàcils per aprendre aspectes bàsics de la guitarra, que farà servir en les classes particulars i que en el futur seran editats en dos llibres: *Aprenc a tocar la guitarra*.

Però malgrat les obligacions de la feina i les inclinacions artístiques, els fills sempre van ser la gran prioritat de la parella. Tant ella com ell en farien una de les fites més preuades de la vida. I tot i que la feina a l'estudi l'hi ocupava moltes hores del dia, l'Àlex sempre hi era present en la vida diària d'una manera o altra. S'implicava molt. Feia que tot funcionés bé, amb un cert ordre en el dia a dia i en els horaris, sempre preocupat perquè a la família no li faltés res. I com en tot el que es proposava i disposava, una de les seves màximes fixacions era fer les coses ben fetes, si era possible. Responsable i lluitador pels seus somnis o pel que creia que era important, sempre donava el millor de si mateix als altres. Aquest va ser l'ambient que va respirar la família i que alhora se'n va empeltar.

El temps és nostre.

Imaginem paraules

*cremant silencis.*¹²⁹

Viure la vida pròpia i no la dels altres va ser un dels nords de la família. I per aconseguir-ho l'Àlex va tenir molt clar des de ben jove que la

¹²⁷ Es pot escoltar Columbofilia, de Mercè Blanes, en el següent enllaç: <https://youtu.be/YQF3BetZ8UI>

¹²⁸ Pel que fa a les composicions i entre d'altres col·laboracions, la Mercè ha participat en la creació de músiques per l'actor de mim Carlos Martínez o per Núria Albertí, musicant els seus poemes infantils. o escrivint la poesia de *Nit de plata*, una cantata musicada per Àlex Martínez.

¹²⁹ Haiku de *Set haikus en blanc*, del recull *Poemes Blancs*; Mercè Blanes. Abril de 2015.

televisió no formaria part de la llar dels Blanco-Blanes. La contundència de les seves paraules no deixa espai al dubte:

*«Hi ha mil coses més que la televisió! Que hagi renunciat a cinc-centes o a set-centes no vol dir que estigui desconnectat de tot. Em sento molt comunicat amb el món; però no necessito aquest frenesí d'estar constantment mirant la pantalla a totes hores. No. Valoro molt més el meu temps, el meu ritme. I renuncio voluntàriament a aquestes coses i no em sento infravalorat ni pitjor en cap sentit. Al contrari, potser em sento una mica més persona».*¹³⁰

Aquesta perspectiva i forma de vida que es va iniciar a les núpcies, va donar a la família un sentit vital més ple i satisfactori. Sense televisió, la relació familiar i la creativitat es van disparar. La comunicació va ser un modus de vida; i el temps deslliurat per fer altres coses interessants va augmentar. També els jocs electrònics van quedar limitats en el lleure infantil, la qual cosa els va animar a cercar noves i creatives formes de jugar i entretenir-se, a banda de facilitar un millor apropament al món del saber, la música i l'art.

Sens dubte, aquesta peculiar forma de vida a contracorrent dels estàndards socials va propiciar que la família fes molta pinya i es mantingués ben unida, facilitant una comunió molt especial en què l'art i l'aprenentatge es convertiria en part important del dia a dia. En

coordinació amb la Mercè, l'Àlex va assumir la responsabilitat d'educar els fills, implicant-se amb els mestres de l'escola en el control de l'educació rebuda. Però també va ser molt substancial pel creixement integral de l'Àngel i la Laura que un cop per setmana o de

¹³⁰ Entrevista a Vallès Visió TV, en el programa *Caps inquietes*, desembre de 2013:
<http://vallesvisio.alacarta.cat/caps-inquiets/capitol/caps-inquiets-amb-alex-blanco-i-cuina-vo>

manera regular els hi dediqués un temps guiar-los en els estudis, així com dona'ls-hi classes de música, guitarra, fotografia o fins i tot de so i gravació fonogràfica, que els dos germans van satisfer amb escreix. Alhora i de ben petits, fer de models per les fotografies del pare també es va convertir en un bell espai d'entreteniment i coneixement mutu. La Laura s'hi posava amb molta gràcia, sabia agradar a la càmera; i l'Àngel s'ho feia venir bé per distingir-se davant l'objectiu.

Tot plegat els va proveir d'un fons d'armari emocional i educatiu que cadascú va saber aprofitar molt bé en les seves personalitats i peculiaritats. La Laura, imaginativa i d'ànima molt creativa, ha desenvolupat amb encert diverses facetes de l'art. Ha destacat de manera especial tant amb el piano i el cant com amb la pintura, la fotografia i l'art en general. I, sens dubte, el grau assolit en Belles Arts afecta i realça totes les

altres facetes creatives.¹³¹

L'Àngel, observador i curiós, s'inicià de petit amb estudis de piano, continuant la seva formació musical en l'adolescència amb guitarra clàssica i elèctrica, exercint posteriorment de professor de guitarra durant diver-

sos anys. Conjuntament aprengué fotografia i a portar l'estudi musical de la mà del seu pare. Però l'interès especial pel desenvolupament personal i la ciència l'ha decantat per formar-se en *coaching* i grau superior de nanociència i nanotecnologia, àrees on actualment desenvolupa amb progrés la seva trajectòria professional.¹³²

¹³¹ Actualment la Laura cursa l'últim curs de grau de Belles Arts a la Universitat de Barcelona (2018-2019). Té estudis de piano clàssic, piano modern-jazz, harmonia, cant i teatre musical a l'Escola Municipal de Montornès del Vallès. De la mà del seu pare aprèn l'ofici de tècnic de so a l'estudi *AxB Music*, i també l'introdueix en el món de la fotografia i els audiovisuals. Ha col·laborat en la gravació de veus per diferents produccions musicals. El seu interès personal es centra en la creació artística en general i en la composició musical de temes propis. Participa com a cantant i pianista en diferents formacions musicals. També participat en diverses exposicions d'art. En el següent enllaç es poden copsar algunes facetes de la seva creativitat: <http://laurablancoblanes.wixsite.com/laurablancoblanes>

¹³² L'Àngel és grau en nanociència i nanotecnologia per la Universitat Autònoma de Barcelona (2010-2015), i actualment treballa com a tècnic de laboratori a l'IBEC. Paral·lelament es forma en Coaching Essencial a Essential Institute (2017) i Consultoria de Desenvolupament Organitzacional (DO) a GR Global Institute for Organizational Development (2018-2019). Ha fet estudis de piano i música al Conservatori de Granollers, i també ha tingut preparació de guitarra clàssica i elèctrica amb Àlex Blanco, Pep Lluís Guardiola i Xavi Fort. Ha estat professor de guitarra durant diversos anys. I el seu pare li va ensenyar l'ofici de tècnic de so en el seu estudi *AxB Music*, introduint-lo també en el món de la fotografia i gravació d'audiovisuals. Alhora ha col·laborat amb la veu en la gravació de produccions musicals.

És evident que una bona part del creixement personal els hi va arribar per la complicitat, afecte i ordre que s'havia teixit en el nucli familiar. Però tot això no va venir de bell nou ni va ser cap improvisació. Des dels inicis de la relació, tant l'Àlex com la Mercè tenien el costum d'apartar un temps exclusiu per a ells mateixos. Durant uns anys van reservar els dimarts per disposar d'un dinar especial i més íntim, i en altres èpoques feien un esmorzar els dissabtes. La recerca d'un temps tranquil i assossegat va ser un dels desitjos més profunds de la parella per mantenir viva la flama de l'amor i l'entesa. Sempre els agradava caminar pels pobles i els camins rurals, aturant-se a fer un cafè per petar la xerrada o simplement badar. I entre converses, mirades i immiscits en la pau de l'instant serè, l'Àlex acostumava a aixecar la veu per demanar al cambrer: «*si us plau, un cafè amb llet, curt de cafè i amb tassa!*». Un cafè, sovint el camí més curt per trobar-se amb la paraula amiga.

Els bells amants vivien i parlaven amb la baula de la complicitat, de la proximitat volguda, com si es coneguessin de sempre, com si ambdues ànimes portessin esperant-se des del principi dels temps. I com si els fills fossin la sembra perenne d'una llum certa i eterna. Per l'Àlex, els «*inseparables meus*». Perquè més enllà de l'amor que abraça per sentir-se ple i objecte de l'estima, rau la complicitat de saber-se únics i plens en mig de les innumerables propostes d'un món vertiginosament accelerat i despietat. I perquè més enllà del brogit incert del pas dels dies, el veritable amor sempre reposa en la pau de l'ànima, en la conversa amable i en el batec dels acords d'una melodia amiga.¹³³

*Com una platja
ampla de sorra blanca,
l'amor balsàmic.*¹³⁴

¹³³ En el disc *Cuerdas-2* (Kroma-1992), l'Àlex va gravar amb la guitarra *Cavatina*, la peça que els va connectar en la distància: <https://youtu.be/0tbjASKIyHc>

¹³⁴ Haiku de *Set haikus en blanc*, del recull *Poemes Blancs*; Mercè Blanes. Abril de 2015.

8 ~ UNA GUITARRA GAIREBÉ SOLA

«El plaer que sento cada vegada que interpreto aquestes peces té difícil comparació, s'ha tornat una necessitat i un vincle amb un més enllà que no sé explicar». (Àlex Blanco Guinot)

Quan la fulgent llum de la primavera s'obre pas entre les fosques nits d'hivern, les orenetes tornen. Vénen de lluny, des d'altres contrades més enllà dels nostres suds. I ho fan empeses per la necessitat d'aniuar, de tornar a fer vida. I quan arriben cerquen un lloc tranquil i serè, potser sota una porxada coneguda, per esbossar amb el fang i la palla el seu cau. I mentre els dies retroben una nova llum, l'oreneta canta les cançons de sempre, les melodies que la van fer gran.

«No són mai tristos els retorns si amb ells recuperem allò que tal vegada consideràvem ja perdut per sempre»,¹³⁵ escrivia el poeta Miquel Martí i Pol.¹³⁶ Tornar a solcar indrets ja coneguts, que semblaven perduts però que en realitat són els que donen sentit al camí, és la fita dels que creuen en si mateixos i coneixen les essències. És per això que, com un retorn a la seva primavera particular, l'Àlex es va retrobar amb la guitarra de la joventut. I va fer niu. Aquells sons nets, ordenats i pulcres de quan la llum omplia de força els dies, va tornar a conquerir-li els ulls per a crear una nova i immensa vida. Retornar a la guitarra va ser en els darrers anys una recerca dels orígens que l'havien fet veritablement músic.

L'Àlex acostumava a dir que havia trobat el seu lloc i missió en aquest món: ajudar al fet que els somnis musicals de molta gent es fessin realitat. Ja fos component, orquestrant, gravant, interpretant, dirigint o, en definitiva, produint música, la seva mà va bastir innumerables ponts artístics entre persones. I en aquest estiu del desig musical dels altres, sovint, quan els seus clients li preguntaven perquè mai havia gravat un disc propi, ell responia plaent: «Em sento bé on sóc i fent el que faig, no

¹³⁵ *Retorns*, del llibre *Els bells camins*, del poeta Miquel Martí i Pol. Basada en aquest poema, la Mercè Blanes va compondre una peça de guitarra amb el mateix títol. Es pot escoltar en el següent enllaç: <https://soundcloud.com/curshs/retorns>

¹³⁶ Miquel Martí i Pol (1929–2003) va ser un poeta, escriptor i traductor català, un dels més populars del segle XX. És l'autor d'un dels llibres poètics més venuts de la literatura catalana, *Estimada Marta* (1978). Els seus poemes parlen de la vida interior, de la lluita contra un sistema que considera injust i de la batalla contra la malaltia que l'acompanyaria durant més de trenta anys, l'esclerosi múltiple.

sento cap necessitat especial de fer alguna cosa amb el meu propi nom». El gust representatiu de fer allò que els altres desitjaven l'omplia de sentit humà, artístic i professional. N'era un honor.

Però arran d'un primer ensurt de salut per una seriosa crisi cardíaca, alguna cosa va canviar en el seu interior. Va sentir la necessitat urgent de recobrar la força del seu primer amor per la música i, en concret i de manera íntima i personal, per la guitarra. Des d'aquell moment va tornar a veure l'instrument com l'amor artístic que sempre l'havia pertangut i que mai l'abandonaria. I va tornar a l'estudi diari i conscienciós, a assajar dues hores al matí i dues a la tarda per tocar allò que de veritat li agradava i que, potser lliurat en vida i ànima a la música dels altres, havia deixat en el calaix dels records.

El procés per aconseguir-ho el va dur a copiar algunes de les interpretacions d'altres músics que havia vist per internet, així com a realitzar els seus propis arranjaments de temes que li agradaven. Va combinar, per una banda, la tècnica clàssica que havia après al conservatori i, per l'altre, un repertori jazzístic que sempre l'havia captivat. I a partir d'aquesta particular simbiosi va començar a muntar temes i més temes fins que, gairebé sense adonar-se'n, després de tres anys va tenir a la memòria i a les seves mans un interessant repertori de guitarra nua. Un retorn a la primavera dels seus dies. I quan es va adonar que podria arribar a oblidar totes aquelles versions personalitzades, va decidir fer un pas més: *«El repertori no estava malament, jo me'l creia a ulls tancats, era coherent pel seu estil, tècnica, so i tractament. I no semblava mala idea escoltar els consells de la meva dona i considerar el fet de publicar-ho».*

La feina d'anys i panys a l'estudi de gravació l'havia conduït a diverses tasques artístiques i professionals per als seus clients: des de la fotografia, el disseny i la intervenció en la part gràfica, fins a la supervisió i el control del producte acabat i entregat. Així doncs, amb tot el bagatge

acumulat ja no li quedava cap excusa per endegar el desig compartit amb la Mercè: editar el seu propi disc.¹³⁷ El primer en veure la llum, el 2011, va incloure vint-i-dos temes,¹³⁸ ocupant pràcticament tota la capacitat física del disc. Gran part de les peces les va gravar a la primera, sense moltes correccions i gairebé sense maquillatge, amb els seus defectes i errors, però amb la sinceritat de la música tocada en semidirecte.¹³⁹ Després d'aquella primera edició arribaria una altra el 2013, amb vint-i-dues peces més.¹⁴⁰ I un any més tard sortiria al mercat *Guitarra Sola~3*,¹⁴¹ amb el mateix nombre de temes que els anteriors discs.¹⁴²

Les tres produccions fonogràfiques van ser molt ben rebudes, tant per la crítica musical com pel gran públic. La revista especialitzada en guitarra *Sexto Orden* escriuria: «Tota la música ens envolta en una atmosfera de relaxació i calma que s'accentuen pel toc sobri i expressiu que recorda el clàssic potser per ser tocat amb dits».¹⁴³ Per la seva banda, l'editor de la web *Zona de Jazz* apuntaria: «Àlex està tot sol amb la seva guitarra; instrument conductor d'emocions i melodies contingudes de les quals es desprèn una sincera renúncia a l'espectacularitat i l'ostentació. Per concloure assegurant que «malgrat que en teoria és un disc de versions, em resisteixo a qualificar-lo com a tal. És una interpretació personal: percebo que l'Àlex els dota de personalitat i vida pròpia i, traspasant la barrera del gènere, aconsegueix que temes originàriament acústics passin a ser elèctrics i

¹³⁷ En realitat no seria el primer disc de l'Àlex, perquè al mercat musical ja havien aparegut quatre discs amb el seu nom, normalment encàrrecs d'altres discogràfiques per crear catàlegs de música clàssica, comercial o cançons. Però, realment, aquelles gravacions no se les sentia seves.

¹³⁸ *Guitarra Sola~1*; abril de 2011.

¹³⁹ Pràcticament, a les tres produccions de *Guitarra Sola* utilitzaria la mateixa guitarra: una Gibson ES-175D amb una mica de reverberació i un amplificador-pedallera, concretament el POD X3 Live.

¹⁴⁰ *Guitarra Sola~2*; gener de 2013.

¹⁴¹ *Guitarra Sola~3*; desembre de 2014.

¹⁴² La pàgina web de *Guitarra Sola* deixa constància de la feina artística de l'Àlex Blanco, amb accés a partitures, vídeos i apunts personals: <http://axbmusic.wixsite.com/guitarrasola/page3>

¹⁴³ Es pot llegir la crítica musical de Pablo Romero Luis a *Sexto Orden* al web: <http://www.sextoorden.es/2012/01/guitarra-sola-alex-blanco.html>

*viceversa, vestint-los a més d'arranjaments jazzístics».*¹⁴⁴ I la web *Desafinados* feia un petit però emotiu resum panegíric: «*La combinació melòdica, harmònica i de jazz al disc d'Àlex Blanco, 'Guitarra Sola', és sublim. Un àlbum que et transporta a un món de relaxació i calma amb aquest toc de jazz tan elegant i característic*».¹⁴⁵

Si la crítica musical del gènere va rebre amb aplaudiments els tres discos de l'Àlex, les diverses presentacions arreu de Catalunya i Sara-gossa també van ser molt ben rebudes.¹⁴⁶ Davant d'un públic molt divers i en diversos auditoris com centres culturals, hotels, restaurants, festi-vals, emissores de ràdio, cadenes de televisió o esglésies, la seva particular fusió estilística i la gran ductilitat interpretativa deixaria en els oients traces inequívokes de la seva qualitat i personalitat musical. Ell mateix ho explicava amb aquestes paraules: «*Els concerts que faig semblen de jazz i es defineixen de jazz, però no ho són, en el sentit que el més representatiu del jazz és la improvisació i en els meus concerts no hi ha improvisació. Tot està estudiat com si fossin obres clàssiques. Només he canviat l'instrument i he posat un amplificador. Té un so molt jazzístic, però el concepte d'interpretació és tradicional i clàssic*». Però la forma de presentar-se davant el públic també tenia l'empremta de la seva natural, didàctica i pedagògica personalitat: «*A l'escola clàssica hi ha tot un protocol, un ritual molt rígid que respecto,*

¹⁴⁴ Es pot llegir la crítica musical de *Zona de Jazz* al web: <http://www.zonadejazz.com>

¹⁴⁵ Es pot llegir la crítica musical de *Desafinados* al web: <http://desafinados.es/alex-blanco-presenta-su-disco-de-jazz-guitarra-sola/>

¹⁴⁶ Entre altres indrets, l'Àlex va fer concerts amb *Guitarra Sola* a Casa Rocamora (Barcelona), Ginger (Festival Música Popular de BCN), Villa Azucena (Puigcerdà), Fira de la Música (Cardedeu), Casal de Cultura (Vallromanes), L'Oncle Jack (L'Hospitalet de Ll.), Zanzíbar (Barcelona), Chez Phillips (Masnou), Res. Sant Gabriel (Centelles), Marató de TV3 (Sant Fost de Capcentelles), Radio Granollers, Nau B1 (Granollers), Can Cuch (Cànoves), La Rectoria (Palou), Espai Tot Sona (Cardedeu), Casal de Cultura (Montornès del Vallès), Casal de Gent Gran (Granollers), Centre El Lledoner (Mollet del Vallès), Església Evangèlica de Poble Nou (Barcelona), Iglesia Reformada de Aragón (Zaragoza), Església Sant Sadurní (Montornès del Vallès), Dia de la Música (Sant Fost de Capcentelles), Hotel Alexandra (Barcelona), Hospital Sant Joan de Déu (Barcelona), Centre Cultural (Vilanova del Vallès), Fira del Llaminer (Vilanova del Vallès) o a l'Hospital Psiquiàtric de Sant Boi del Llobregat.

però no em sento còmode. Quan vaig a un concert i veig aquell silenci indestructible amb les formes imper-torbables, no em sento còmode. Aleshores, quan faig concerts el primer que faig és dir: 'Bona nit, tots bé? Comencem, som-hi, que us explico una mica el gel i donar-li una mica d'informalitat em fa sentir una mica més còmode. I el públic també».

La riquesa del seu discurs musical, amb el suau i precís toc de la guitarra, tenia la virtut de saber acariciar indrets sonors mai abans al·ludits. Les notes sortien netes i molt clares, amb una sensibilitat i proposta artística nodrida de clares tendències estilístiques: *«Del jazz sempre m'han seduït les seves melodies tan poètiques, les seves harmonies riques i sorprenents, el seu batec, la seva llibertat. Així que, encara que aquest no sigui un disc de jazz, m'he permès apropiar-me del seu repertori i del seu esperit per dibuixar amb ells una mica del que sento i encara em fa bategar».*¹⁴⁷ El seu alt sentit de la feina ben feta i de la música amb sentit i ben interpretada, el va dur a conjecturar tant l'abast ètic i estètic de l'expressió musical com de la seva obra: *«Una de les fronteres que podríem posar és que hi ha bona música i mala música. M'he sentit còmode fent el que sigui, si és bona música. Però haig de reconèixer que la música clàssica, inclús la música clàssica contemporània, i el jazz, sobre tot el jazz contemporani, han estat els meus grans interessos en l'àmbit personal. I sí, va ser una mica el gran foc que va començar i hi han trets molt marcats que continuen estant presents».*

Cercar senzillament el bo i millor, amb un desig integral d'excel·lència, i tot plegat dins d'una íntima recerca de sentit espiritual, era la seva autèntica proposta vital. En una de les presentacions públiques del seu treball va deixar constància del fons que atresorava: *«Aquest disc no té pretensions ni virtuosisme, és només música tranquil·la, però que m'ajuda i m'acompanya internament».* Els sons asossegats i plàcids de *Guitarra Sola*, encesos per la

¹⁴⁷ Entrevista a Vallès Visió TV, en el programa *Caps inquietes*, desembre de 2013:

<http://vallesvisio.alacarta.cat/caps-inquiets/capitol/caps-inquiets-amb-alex-blanco-i-cuina-vo>

mirada de l'artista experiment-tat, però novell de desig, va omplir de vida el retorn de la primavera: «*Amb aquest petit treball només aspiro a compartir una mica de la tranquil·litat que aquesta música m'ha regalat*».

Molt probablement la serenor de la seva ànima en mig de les proves era el secret íntim més ben guardat per expressar-se amb una bellesa tan prolífica. Tornar a connectar amb ell mateix i amb la seva espiritualitat mitjançant una íntima i personalíssima manera de sentir la música va ser el camí escollit per preparar-se per un possible final, sense por a la vida ni a la mort. Va ser la seva manera de connectar amb Déu i la seva providència, fins i tot en els detalls més prosaics. Una mena d'espiritualitat de la música on poder descansar dels batecs que tantes incerteses bombaven.

Però mentre el cor anunciava silencis, els seus dits continuarien dibuixant esperances en el batedor de la guitarra. I sota el plàcid vol dels falciots al capvespre i a pocs metres dels cants de les orenetes en el llindar de casa, també va voler deixar constància visual de les melodies de *Guitarra Sola*. A prop d'aquella tanca densa i frondosa que un jardiner va voler buidar i aprimar, i que la Mercè s'hi negaria perquè implicaria deixar els ocells sense espai natural per viure i trinar, seria l'ídoni escenari d'algunes de les gravacions en vídeo.

En diversos indrets, com a l'estudi o a qualsevol racó del jardí, sonaria *A map of the world*,¹⁴⁸ *Letter from home*¹⁴⁹ o *James*¹⁵⁰ de Path Metheny, o *Three views of a secret*¹⁵¹ del baixista Jaco Pastorius. O *And I love her*¹⁵² de McCartney& Lennon i *Killing Me Softly*¹⁵³ de Fox&-Gimbel. O també

¹⁴⁸ *A map of the world*: <https://www.youtube.com/watch?v=8P233nDtfXU>

¹⁴⁹ *Letter from home*: https://www.youtube.com/watch?v=M_oG3vrXDHs

¹⁵⁰ *James*: <https://www.youtube.com/watch?v=XvixZqNJzq0>

¹⁵¹ *Three views of a secret*: <https://www.youtube.com/watch?v=fctrwdR6uLk>

¹⁵² *And I love her*: <https://www.youtube.com/watch?v=W9vYvGskfL8>

¹⁵³ *Killing Me Softly*: https://www.youtube.com/watch?v=yy-w1SS0_k

*Just a little lovin*¹⁵⁴ de Dusty Springfield i *The Way You Look Tonight*¹⁵⁵ de Dorothy Fields i Jerome Kern. Un gairebé sens fi de melodies i harmonies entreteixides de dits, cordes i trasts que il·lu-minarien el sim-bòlic retorn als dies de joventut.¹⁵⁶ I amb els il·lustres sons també in-clouria un tema propi, *Qué Potito*,¹⁵⁷ que amb la resta formarien una pa-ral·lela i, alhora, autèntica biografia musical. El seu veritable perfil sonor. I per a tots els seus hereus, un entranyable llegat audiovisual.

Malgrat la fragilitat dels temps i les incomoditats físiques, les seves mans persistirien en omplir-se de petites primaveres, sense que cap esperança pogués dir prou ni cap por aconseguís emmudir els seus dolguts dits. Però de sobte la foscor va abalançar-se sense avisar en un gèlid dilluns de tardor. I amb ella el definitiu comiat. Per a tothom un sotrac profund. Però l'acte de dol i reconeixement públic de cap manera no po-dria obviar les vivències passades ni les certeses teixides en les cadències d'un bell poema. Escrit per la Mercè en relació a uns plàcids moments quan la parella contemplava la immensa bellesa del capvespre, la pausa de les rimes deixaria constància d'una excelsa imatge en blau:

*«Una bandada de falciots travessa el cel.
Diuen que volen tota la nit mentre dormen
i que planen somiant en la suau remor del vent.*

*Des de la terrassa de casa els podem veure,
elevant-se ben amunt per sobre dels pins,
quan el dia marxa amb aquell blau
que tant ens agrada contemplar.*

Xisclen amb força des de lluny.

*Ara, fas sonar la guitarra i
'Joyful departure' de Ralph Towner
acompanya la imatge.*

¹⁵⁴ *Just a little lovin*: <https://www.youtube.com/watch?v=K8UmPA3BrcA>

¹⁵⁵ *The Way You Look Tonight*: <https://www.youtube.com/watch?v=FXasSI2769M>

¹⁵⁶ Tots els vídeos es poden veure en el següent enllaç: <https://www.youtube.com/user/axbgs/videos>

¹⁵⁷ *Qué Potito*, original d'Àlex Blanco: https://www.youtube.com/watch?v=IIQeIRu_dHc

Els llocs, ja ho saps, són les persones.

*Lentament, se'ns omple la mirada
d'un blau obsessiu,
d'un blau quasi etern».*¹⁵⁸

Aquest blau obsessiu, compartit i proclamat des de la intimitat de casa, anunciaria l'irrenunciable i persistent retorn de l'esperança. I malgrat que les fulles del faristol queien i la llum dels dies s'enfosquia, una nova saba de primavera tornaria a emergir suaument entre les paraules d'una cançó.

Una de les darreres produccions d'estudi que l'Àlex havia arranjat, i que encara estava a mig fer, era d'un amic de Saragossa: en Javier Gacías (Tothi).¹⁵⁹ Però la gravació, que ja estava prou avançada, es va veure aturada sobtadament pel seu traspàs. No obstant això i com era habitual en les feines d'estudi, dies enrere l'Àlex havia enviat al seu amic Tothi una mostra de totes les pistes amb les bases musicals i els instruments ja acabats per poder seguir les entrades, les sortides i tots els detalls dels nous arranjaments. Però dels tretze temes enviats, només en un d'ells va posar la veu com a guia i pauta, cantant-la amb la seva característica cadència i timbre.

El temps mai no s'atura. I tant si es vol com si no es vol sempre demana pas a correuita pels camins dels dies com un estel fugaç. Però darrere de totes les hores del món que ens amoïnen i ens pertorben, sempre brolla una benaurada llum d'esperança que se'ns atansa i il·lumina amb un present etern.

Unes setmanes després del comiat del seu estimat, la Mercè va rebre a casa un significatiu correu d'un dels amics de vida de l'Àlex. En un acte ple d'estima i deferència personal, en Tothi li confiava un fitxer sonor especialment revelador. Era, precisament, aquella única cançó d'entre

¹⁵⁸ Poesia inclosa en el llibre *Poemes blancs*; Mercè Blanes. Abril de 2015.

¹⁵⁹ A banda de l'autor de les músiques i lletres, Javier Gacías (1956-), a la producció *Subamos* també hi participen Jesús Gacías, Pili la Cruz, Pablo Gacías, Nieves Campillo i Joan Folguera. Els arranjaments i la instrumentació són de l'Àlex Blanco, amb la col·laboració musical i tècnica de la Laura Blanco i la Mercè Blanes.

tretze que l'Àlex va cantar per guiar-los en els nous arranja-ments.¹⁶⁰ I la claror dels dies perduts va reaparèixer fulgent, com les orenetes tornen a la primavera per xiuxiuejar-nos un manat d'esperances. I des d'aleshores, a la tanca del llindar de casa se senten certes a mans plenes.

«*Hasta mañana*»; música i lletra: Javier Gacías; veu: Àlex Blanco:

<https://www.youtube.com/watch?v=vP5U8p0dnrA>

© 2018 Josep Marc Laporta http://josepmarclaporta.blogspot.com/2018/12/alex-blanco-guinot_78.html

(Memorial biogràfic autoritzat i supervisat per Mercè Blanes, Àngel Blanco i Laura Blanco)

¹⁶⁰ La cançó es titula *Hasta mañana*, de Javier Gacías, també autor del popular i conegut cant *Dios está aquí* (1978). *Hasta mañana* pertany a l'àlbum *Subamos*.